

ЯК ЖИВЕТЬСЯ В АФРИЦІ І ЧОМУ ТУДИ ІДУТЬ **LIFE** с. 16

СЕРЕДА 16 березня 2016

№11

КОЛИ ВИПЛАТЯТЬ ЗАРПЛАТИ **ГОЛОВНЕ** с. 3

4 90 грн **1** блок

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

www.ria.ua

За що штрафують нові поліцейські

За три дні нові поліцейські склали понад 70 адмінпротоколів Журналісти "RIA плюс" влаштували для патрульних свою перевірку

Читайте **ГОЛОВНЕ** С. 5

209 поліцейських уже патрулюють місто. Щодня на вулиці виходитимуть 50 правоохоронців

СЬОГОДНІ У НОМЕРІ

487

ВАКАНСІЙ ВІД ПРОВІДНИХ ФІРМ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Для читачів "RIA плюс" — подарунки

"RIA плюс" приготувала для чарівних передплатниць нові подарунки спільно із салоном краси «Бріз». Щоб отримати сертифікат для відвідування салону, потрібно передплатити газету на півроку в період з 21 березня до 21 квітня. Кількість сертифікатів обмежена, тому поспішайте! Деталі за тел.: 0-67-290-09-67 або 0-95-83-78-714.

КомпанийонФінанс

за **20** хв. **ГРОШІ ГОТІВКОЮ** до **10 000** грн

ЛИШЕ ПАСПОРТ ТА КОД

вул. Київська, 11 | вул. Патріарха Мстислава, 1 | 050 479 14 83 | www.kf.ua

справжні броньовані **ДВЕРІ** від виробника

пожежний сертифікат ліцензійний монтаж дверей

під індивідуальні розміри

РИФ м. Тернопіль, вул. Довженка, 18 тел.: (0352) 438030, (067) 7191371

www.rif.te.ua

ШвидкоГроші **ГРОШІ ДО ЗАРПЛАТИ**

3000 грн готівкою одразу | **20** хвилин | ЛИШЕ ПАСПОРТ ТА КОД | (093) 170 10 28 | sgroshi.com.ua

вул. М. Шептицького 236 (2-й поверх ТЦ "SOTERIA") | вул. Анатолія Живова 7 (зупинка "Автовокзал")

OZON Бруківка Бетонні вироби

Представництва:

- м. Ужгород (050) 531-64-31
- м. Тернопіль (0352) 52-28-08, (067) 673-77-93
- м. Івано-Франківськ (0342) 71-09-18, (067) 673-77-84

м. Львів вул. Пасічна, 135 (032) 270-11-47 (067) 673-77-80 | brukivka-iviv.com

Мотоцикли Скутери Квадроцикли **WEST**

м. Тернопіль, вул. Гайова, 32 | Тел.: (097) 842-06-17, (067) 340-59-03 | Кредит до 30 000 грн

РАДІО ШАНСОН

Розміщення реклами в Тернополі | тел.: 43-00-50

ПРЯМА МОВА

Юрій ШТОПКО

Наша поліція нас береже

Про нову поліцію, яка прийняла присягу на Театральному майдані 12 березня, не висловився лише лінивий. Хтось із захватом говорить про чесні молоді обличчя, інші критикують. Треті наголошують, що це найнижча ланка правосуддя і варто б реформувати спершу прокуратуру, суди, вище керівництво поліції. У кожного своя правда, і кожен частково правий.

У поліції є люди, які працювали у нашій Корпорації. Я знаю їх особисто і в них упевнений. Вони чесні, з правильними поглядами, готові до змін. Це нова молода кров, яка не отруєна вірусом вседозволеності старої системи. Тож маю сильну віру в те, що ці молоді люди наведуть лад на вулицях нашого міста. І перший день, коли всі неправильно припарковані авто прибрали з вулиць, є маленьким маячком.

Та лише поліція всіх проблем не вирішить. Ось як із паркуванням на вулицях. Деякі автівки стоять просто під знаками заборони. Але ситуацію не виправити шляхом забирання машин на штрафмайданчики. У місті просто бракує парковок. Тож вирішення проблеми — лише у руках влади. Пересічний тернополянин не повинен стояти перед дилемою: порушити закон чи не знати, де подіти своє авто.

Приємно спостерігати за роботою нових поліцейських, які впливають не силою чи штрафами. Вони є помічниками, а отже, не повинні викликати спротиву, недовіри та агресії у тернополяни. Якщо будемо свідомими та законослухняними, є надія, що реформа правоохоронної системи матиме позитивний результат і ми почуватимемося комфортно на вулицях свого міста.

ОБІЦЯЮТЬ ВІДРЕМОНТУВАТИ

Конфлікт ■

Тернополяни скаржаться на поганий стан автостанції на вул. Білогірській. Керівництво станції каже, що ремонт проводять, але коштів бракує. До осені обіцяють опалення у залі очікування

ВІТАЛІЙ ОНИСЬКІВ

Адміністрація автостанції, що на вулиці Білогірській, обіцяє встановити опалення в залі очікування до осені

ВІТАЛІЙ ОНИСЬКІВ, 0-63-822-77-88,
ONYSKIV.VITALIY@GMAIL.COM

Численні скарги читачів на погані умови для пасажирів і грубощі працівників приміського автовокзалу на вул. Білогірській, 1, отримують журналісти «RIA плюс».

Жителька Козови Марія (прізвище редакції відоме — прим. авт.) каже, що контролери приміської автостанції (далі АС-2 — прим. ред.) у грубій формі звертаються до пасажирів і нецензурно висловлюються. У касі не видають решти у повному обсязі, а зазвичай на 5-20 копійок менше.

Жахливі дороги та сміття

Житель села Вишгородок Іван (прізвище редакції відоме — прим. авт.) також поскаржився на діяльність АС-2. Цієї зими, чекаючи у залі вокзалу на автобус «Тернопіль-Ланівці», чоловік застудився, адже приміщення не опалюють.

— Старі, холодні лавки на вулиці і в залі очікування, на які неможливо сісти. Холодне, сире приміщення, камери схову і каси разом із касирами немов застрягли в далеких 1970-х роках. Все просто жахливе, а запах, особливо улітку, огидний, — додає житель села.

В автобусах, за словами пана Івана, насмічено, пилюки, особливо в літній період, стільки, що немає чим дихати.

Читачка «RIA плюс» пані Ірина

(прізвище редакції відоме — прим. авт.), яка щодня проїжджає повз АС-2, незадоволена станом дороги.

— Дорожного полотна немає. Колесо до половини ховається в ямах, — обурюється вона. — Доводиться їхати до 3-5 км/год. І все одно дно авто третється до дороги.

Може бути золотою жилою

Депутат міськради Роман Торожнюк каже, що стан приміщення і території АС-2 не зазнали змін впродовж останніх десятиліть.

— Старі лавки, зношені під'їзні шляхи і дорога, всипана ямами, узимку територію не очищують, — констатує він. — Тут є торговельні павільйони, власники яких сплачують кошти за оренду.

Чоловіку незрозумілий і механізм ціноутворення на автостанції. З помічником Андрієм Кучераком вони розраховували приблизні доходи та видатки цієї станції.

— Тут встановлений станційний збір у розмірі 10% від вартості проїзду та 3,5% — страховий збір (відають страхові компанії). Щодня тут курсують близько 270 автобусів, на кожен з них у касі пасажиром продають щонайменше сім квитків. Середня вартість квитка — 15 грн. Розрахунок щоденного збору з пасажирів такий: 7х270х15х0,1=2835 грн. За місяць виходить 30х2835=85050 грн. Але тут ще не врахований орендний збір із магазинів, забігайлівок та

ресторану на території автовокзалу. За словами пана Романа, нерациональним є і використання робочих ресурсів.

— Щоранку на автостанції працюють чотири каси, а після обіду — дві, а то й одна. Черг майже немає. Навіщо оплачувати працю чотирьох касирів? — дивується він.

На думку Романа Торожнюка, для обслуговування автостанції потрібно сім працівників. Навіть якщо здійснити обчислення з розрахунку середньої зарплати розміром 4000 грн, витрати становитимуть 7х4 000=28000 грн.

— Приблизні витрати на електроенергію й інші платежі — ще 10000 грн. На станції мало б залишатися 47050 грн (85050-38000=47050). Адміністрація автостанції без проблем може зменшити розмір станційного збору до 5% від тарифу на проїзд і провести капремонт приміщення і прилеглої території АС-2, — наголошує депутат.

Обіцяють опалення

У підпорядкуванні ТОВ «Тернопільавтотранс-16100» — усі автостанції та автовокзали області, у тому числі і АС-2. Як пояснює гендиректор Лілія Бутрин, зробити ремонт усіх одразу не вдасться.

— З нуля ми збудували і відкрили автостанції у Бережанах, Бучачі, Почаєві, — каже вона. — ТОВ «Тернопільавтотранс-16100» реалізує грандіозний проект з оновлення тернопільської АС-1. З 1965 року

ніхто капітальних ремонтів на автовокзалі не проводив.

АС-2, як стверджує пані Бутрин, лише останнім часом більш-менш рентабельна. У попередні роки, за її словами, станція була збитковою. Керівник каже, що територія — у жахливому стані, ремонт тут планують зробити одразу після завершення всіх робіт на АС-1.

— Усі скаржаться на керівництво автостанції. Однак чомусь забувають, що тут є ринок. Велика кількість транспорту, яка проїжджає повз нього, зношує дорожнє полотно, — додає Лілія Бутрин.

Один із керівників ТОВ «Тернопільавтотранс-16100» Михайло Лукенів додає, що попри скрутне становище ремонт на вищевказаній автостанції таки проводили.

— За попередні два роки ми поміняли всі вікна, встановили опалення. У залі очікування роботи ще не завершені. До осені все зробимо. Недавно перекрили дах, — каже він. — Про скарги пасажирів на працівників і проблеми з рештою не знали. Обов'язково вирішимо цю проблему.

Оскільки діяльність автостанції викликає значний суспільний інтерес, а її прибутковість — запорука покращення сервісу та оновлення приміщень, ми запитали про це у керівництва ТОВ «Тернопільавтотранс». Однак докладну інформацію про дохід від перевізників та задачі частини території станції в оренду не надали.

ЕКСПЕРТИ RIA ПРО НАЙАКТУАЛЬНІШЕ

Що останнім часом вас схвилювало найбільше?

Олег ПИРІЖОК (33 р.), фермер:

— Турбують земельні питання. Де гарантія, що вночі парламентарії не змінять закони і завтра з'ясується, що я вже не є власником своєї землі? Непродуманим є використання ділянок, які не зайняті посівами, особливо ті, що простоюють понад 20 років. Чому не передати цю землю у с/г користування тим, хто хоче і може її обробляти? Не всім фермерам дають дотації, які передбачені.

Олександра СТОПНИК (31 р.), куратор мистецьких проєктів, співзасновник ГО «МЦР «МІСТ», юрист:

— Тішити те, що місто активно розвивається. Є багато діяльних людей, які хочуть змінюватись самі і змінювати довкілля на краще. Також добре, що є багато можливостей для тернополяни, лише треба захотіти. А засмучує, коли люди не вірять у себе і стають пасивними, негативно налаштованими.

Едуард МІЛЯНОВСЬКИЙ (45 р.), представник ГО «Правовий погляд»:

— Останнім часом багато працюю над розробкою навчально-методичної літератури. Маю власні творчі проєкти, які намагаюсь реалізувати. Моя дружина також працює у цій галузі. Невдовзі міські школи отримають підручники із зарубіжної літератури під її авторством. Уже навіть є відповідне фінансування закладів освіти.

Руслан САВЧИШИН (36 р.), підприємець сфери ІТ, член ГС «Рада бізнесу Тернопілля»:

— Мене схвилювала можливість вплинути на процеси реєстрації поліції. Важливо, щоб процес реального контролю поліції громадою був доступний і надалі. Є активні люди, які добиваються змін. Непокоїть пасивність більшості громадян — вони чекають дій від когось. Потрібно зрозуміти, що з такою позицією зміни важко досяжні.

Євгенія ВОЗНА (68 р.), майстер декоративно-прикладного мистецтва:

— Почався місячник благоустрою, але все роблять лише у Центрі. Хай би подумали про зупинку на Мазе-пи. Це ж ворота міста зі сторони Львова, Бережан, але та зупинка страшна. Там ямка на ямці. Як ідуть дівчатка-модниці на високих підборах, там неможливо пройти. Той знак зупинки обійти неможливо — там величезна яма з калюжею, як дощ іде.

Марія ГАП'ЮК (36 р.), маркетолог:

— Хвилююча подія останнього тижня — святкування 20-річчя нашого видавництва. Ми ретельно готувалися. Було багато емоцій, багато гостей. Готували програму у філармонії, святкували у ресторані, виготовляли нагороди, вибирали корпоративний торт. Наступного дня мали екскурсію до Зарваниці, а любителі купання у святих місцях влаштували заплив у купелі Святої Анни.

ТИСЯЧІ ЛЮДЕЙ – БЕЗ ЗАРПЛАТ І СТИПЕНДІЙ

Гроші ■ Через передачу профтехучилищ з державного у місцеві бюджети працівники закладів залишились без зарплат, а студенти – без стипендій

СВІТЛАНА ГРИВАС, 096-709-74-60,
SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

Профтехучилища на Тернопільщині, як загалом в Україні, через незгодженість у фінансових питаннях при передачі повноважень утримання ПТУ з державного у місцеві бюджети, опинились на межі. Як наслідок – заклади залишились без грошей, а викладачі та учні – без зарплат і стипендій.

На місцях проблему намагаються вирішити. Профтехучилищам Тернополя зарплати закрили за лютий повністю. Переказали гроші за минулий місяць і на училища Кременця, за інформацією Департаменту освіти ТОДА.

— На початку березня хотілось плакати, — каже працівниця одного з тернопільських училищ Олена (прізвище ред. відоме). — І я, і чоловік працюємо в одному навчальному закладі. У хаті — ані копійки. Довелось шукати, що можна продати на ринку, аби зібрати хоч кілька гривень на життя. Продавала квіти. Вторгувала менше 100 гривень, хоча б на хліб.

Подібна ситуація — відсутність фінансування училищ та затримку заробітних плат, стипендій —

змусила працівників закладів та учнів виходити з пікетом під стіни ОДА. Нагадаємо, адміністрацію вони пікетували 3 березня. Люди вимагали, щоб їхні заклади знову фінансували з держбюджету.

Як повідомив тоді заступник директора Департаменту освіти ТОДА Володимир Чайковський, для 17 закладів профтехосвіти у 2016 році з обласного бюджету виділили 47,2 млн грн. У Департаменті створили робочу групу, яка займається вивченням проблеми. Чи вдалось бодай частково покращити ситуацію, розповіла директор Департаменту Ольга Хома.

— Фінансування на училища у Тернополі виділили, — каже вона. — За лютий розплатились повністю. Щодо авансів за березень, поки що сказати не може. Є фінансування і для Кременця. Ми із робочою групою об'їжджаємо заклади, вивчаємо питання. Недавно були у Вишнівці. Тут настільки потужна база для підготовки фахівців робітничих спеціальностей, що мусимо зробити все можливе для збереження такого закладу.

Нагадаємо, що ще 4 лютого Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Бю-

Представники п'яти міських училищ, професійного ліцею від технічного коледжу, Кременецького училища пікетували ОДА з вимогою повернути їх на фінансування з держбюджету

джетного кодексу України щодо фінансування професійно-технічної освіти». Ним парламент повернув фінансування училищ із місцевих бюджетів до держбюджету за рахунок субвенцій в обласні бюджети, бюджети міст обласного значення. Але президент досі не підписав змін до бюджету.

— Держава не дала дотації, — стверджує Ольга Хома. — І училища не отримують ані освітніх субвенцій, ані грошей для підготовки робітничих кадрів. Тому і склалась така ситуація.

18 березня профспілка працівників училищ збиратиме мітинг у Києві — проситимуть уряд і Міносвіти якнайшвидше вирішити проблему.

Наразі, за словами пані Хоми, на утримання закладів з місцевого (обласного) бюджету передали 17 училищ. Тут навчається близько 10 тисяч учнів. Ще шість закладів (п'ять училищ і технічний коледж, що випускає працівників робітничих кадрів) передали міському бюджету. Однак в ОДА мають намір забрати заклади Тернополя у підпорядкування області.

— У цих закладах навчається більше дітей з області, аніж з Тернополя, — каже пані Хома. — Тож майже відразу після пікету 3 березня ми надіслали лист-звернення у Кабмін та Адміністрацію Президента, щоб і заклади, розташовані в Тернополі, залишити на обласному фінансуванні.

Сьогодні на сайті
20minut.ua

Найчастіше читають:

- Нові тернопільські поліцейські присягнули на вірність
- Раптово помер кіборг з Тернополя Юрій Диня
- «Для кожного «Хаммера» знайдеться свій евакуатор. Це перемога». Поліція взялася за порушників
- Селфі, квіти та розбитий дрон: так в Тернополі представили нових поліцейських
- «Ми – солдати своєї Батьківщини. І ми знаємо, як її захищати», — Хатія Деканоїдзе
- «Боляче до сліз. Селфі з поліцією важливіше! Ніхто не зустрів тіло «кіборга», — волонтер
- ДТП неподалік другої лікарні: перекинувся Citroen
- Нові патрульні розігнали повій на «Східному»

Найчастіше коментують:

- Шкурні плани Гладкого і пана Мера «розкусили» жителі масиву «Дружба»
- Дискримінація: «Візьму на роботу дівчину, 20-25 р., комунікабельну»
- Лікаря визнали невинним в одержанні 250 євро хабара. Прокуратура оскаржує вирок
- П'яний водій BMW ледь не вчинив ДТП та ще й покусав поліцейського
- На згадку про Альбіну «Шапокляк» залишилась підшивка її звернень
- Колона з 50 російських фур проїхала через Тернопільщину в об'їзд Львова
- Російські фури перетнули Тернопільську область законно
- Тернополяни в очікуванні нової патрульної поліції

Чи вважаєте ви 8 Березня святом?

- так, це свято кожної жінки 49.66%
- ні, це радянський пережиток 22.15%
- ні, святкую лише день Матері 7.38%
- всі ці свята вважаю штучними і не святкую жодне 10.07%
- важко відповісти 10.74%

ФОТО ДНЯ

15 березня • 10.00 • Управління ДФС України в області

Спецпідрозділ податкової міліції «Фантом» нещодавно повернувся з зони бойових дій. Восьмеро працівників ДФС перебували у зоні АТО майже п'ять місяців замість двох з половиною.

За сумлінне виконання службових обов'язків на Сході їх нагородили подякою від ОДА

Створюють спілку, аби стежити за землею

АНДРІЙ ШКУЛА,
0-97-742-35-45,
SHKYLA@GMAIL.COM

Три десятки ліцензованих фахівців землевпорядної сфери з Тернополя та районів області зібрались для створення громадської спілки. Ініціатори взяли за розроблення статуту й інформування тих колег, які ще не в курсі.

— Колись спілку вже створювали, — каже землевпорядник Михайло Воляк. — Але це була команда зверху, тож та спілка існувала, а може, ще й існує лише для галочки на папері. Сьогодні ми говоримо про об'єднання фахівців земельної сфери, яке дійсно працюватиме. Контроль рішень влади, подвійне трактування земельних законів, вплив на безсовісних «землемірів», налагоджен-

ня активного діалогу з державними органами, безоплатні консультації зі спірних питань, тлумачення складних рішень «людською» мовою через ЗМІ — лише частина окреслених завдань майбутньої спілки.

— Спілка архітекторів показала хороший приклад того, як об'єднання експертів впливає на розвиток міста, — каже фахівець у земельній сфері Михайло Фецишин. — У Тернополі вони можуть голосно і компетентно сказати, що те чи інше рішення влади суперечить чинному законодавству, або професійно підказати, як краще втілити той чи інший задум. За такий формат вболіваємо і ми. На перше зібрання спілки, 11 березня, приїхала половина усіх ліцензованих землевпорядників. Вірю, що наш

задум стане реальністю.

Коли фахівці створять статут, зареєструють організацію та знайдуть приміщення, ми обов'язково повідомимо, як з ними можна контактувати. А вже, нагадаємо, одна з функцій, яку ми готові взяти на себе, — безоплатні консультації тернополян чи жителів області.

Наразі охочі поповнити лави організації можуть звертатись за номером 067-208-04-26 (Михайло Фецишин).

Якщо тернопільські земельники зорганізуються так, як це зробили архітектори, у подібне об'єднання, можна сподіватись, що в сфері землекористування, виділення та освоєння земельних ділянок буде більше прозорості, а головне — відповідності законам та Генеральному плану Тернополя.

ГАРЯЧА ЛІНІЯ «20 ХВИЛИН»

Сьогодні на гарячій лінії «20 хвилин» чергує журналіст Світлана Гривас. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvilyn@gmail.com.

Редакція «RIA плюс» та «20 хвилин» 43-00-50
Пожежно-рятувальна служба 101
Міліція 102
Швидка медична допомога 103
Аварійна газу 52-62-38
Аварійна водоканалу 25-26-10

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Аварійна тепломереж 25-48-10
Чергова міської ради 1580
Довідкова залізничного вокзалу 1505
Довідкова автовокзалу 1504
Цілодобова стоматологічна служба 52-06-09
Чергова аптека 24-22-70, 26-93-88

Управління захисту прав споживачів 52-16-65
Управління транспорту 52-15-14
Перевірка якості продуктів 52-23-87
Довідка міськвиконкому 23-63-97
Головавтоінспекція 52-47-38
Аварійна електромереж 52-24-66

ЗАБОРОНИЛИ ЗБИРАТИ КОШТИ З БАТЬКІВ!

Буде легше ■ Міська рада виділила 3,5 млн грн на потреби шкіл і садочків. Діє заборона збору коштів з батьків на будь-які потреби закладів освіти. Однак батьки стверджують, що платежі залишилися

ВІТАЛІЙ ОНИСЬКІВ, 0-63-822-77-88,
ONYSKIV.VITALIY@GMAIL.COM

Аж 3,5 млн грн отримало управління освіти і науки міськради. Це передбачено у змінах до бюджету міста на 2016 рік. Чинники прописали статтю «поточні видатки для дошкільних навчальних закладів (далі ДНЗ) та загальноосвітніх шкіл (далі ЗОШ)».

Як заявили у міській раді, мета виділення цієї суми полягає в тому, щоб у батьків перестали брати кошти на будь-які дрібні побутові потреби. Є розпорядження міського голови від 9 березня про сувору заборону збирати будь-які кошти з батьків для потреби навчальних закладів.

Однак тернополяни й надалі скаржаться на те, що так звані добровільні внески у садках та школах як збирали, так і збирають. Приміром, на сайті «20 хвилин» читачі розповідають, що у ЗОШ №5 батьки досі здають кошти на потреби як окремих класів,

так і школи. Щоправда, така ініціатива виходить не безпосередньо від учителів, а від голів батьківських комітетів. Хоча усе, за словами дописувачів, відбувається за «підказками» освітян. Мовляв, то стенди потрібно зроби́ти, то комп'ютери купити.

«Батьківські комітети проводять збір коштів з власної ініціативи та лише на дозвілля своїх дітей, оскільки місцева влада на це не виділяє з бюджету жодних фінансових ресурсів»

Дозвілля дітей оплачують батьки

Голова батьківського комітету 4-Б класу школи №5 Наталя Любачівська розповідає, що їхній клас кошти на придбання комп'ютерів не здавав.

— Ми про збір коштів нічого не чули. Звичайно, батьківські

комітети збирають певні кошти, проте це незначні суми на потреби дітей, на їхнє дозвілля. До прикладу, нещодавно ми їздили замками Західної України, були в печерах. Також часто буваємо на різних екскурсіях, — каже пані Наталя. — На такі потреби з бюджету закладу жодної копійки не виділяють. Тому самі батьки організовують збір коштів.

Член шкільної ради Наталя Крохіна каже, що таке було завжди. Ще коли вона навчалася, її батьки також здавали кошти на потреби класу чи школи, однак ці суми завжди були незначними та добровільними, оскільки держава не в змозі забезпечити навчальні заклади всім необхідним.

Щодо ситуації зі збором коштів на комп'ютери, то пані Наталя заявила, що це — неправда.

— Батьківські комітети справді проводять добровільний збір коштів, однак це все з власної ініціативи. Ми збираємо незначні суми на такі свята, як свято Букварика, День матері. Нещодавно було 8 Березня, ми купували квіти

матерям, вчителям, — малесенькі дрібнички, але приємні як для дітей, так і для батьків чи педагогів, — розповідає Наталя Крохіна.

Директор ЗОШ №5 Петро Поврозник та весь педагогічний колектив наголошують, що жоден вчитель чи завуч їхньої школи не виступав ініціатором і не проводив збір коштів зі школярів чи батьків.

Потрібно говорити відкрито

— На жаль, це анонімне звернення... Людина, яка говорить правду, не повинна боятися говорити її відкрито, — коментує начальник управління освіти і науки міськради Ольга Похиліяк.

За її словами, якщо справді є випадки примусового вимагання коштів у батьків в будь-якому із навчальних закладах міста, то потрібно звертатися в управління освіти і науки. Відповідно, тоді управління освіти і науки проведе перевірку.

— Дуже часто самі батьки є ініціаторами збору коштів, однак не кожен може собі це дозволити. Насправді є багато сімей, які не мають можливості здавати навіть такі суми, як 10-30 грн, тому міський голова ініціював рішення виділити з міського бюджету 3,5 млн. грн, щоб компенсувати збір коштів, який існував до цього в ЗОШ чи

ДНЗ. Міськрада виділила кошти з розрахунку 100 грн на одну дитину. Відповідно, допомога, яку отримує заклад, буде залежати від кількості учнів у школі або вихованців у садочку.

Начальник управління говорить і про меценатство.

— Якщо хтось із заможних батьків хоче допомогти садочку чи школі, це зовсім інше питання, — зауважує вона. — На жаль, держава майже не виділяє грошей на поповнення матеріально-технічної бази. Це відбувається за рахунок місцевих бюджетів. Отримані суми з міської казни ми, як правило, витрачаємо на відкриття нових груп та садочків, ремонти дахів, системи водо- і тепlopостачання у навчальних закладах тощо.

ДОВІДКА

Якщо ви і надалі будете стикатися з проблемою зборів коштів у навчальних закладах, телефонуйте за такими номерами:

- «гаряча лінія» Тернопільської міської ради – 15-80;
- управління освіти і науки Тернопільської міської ради:
- начальник управління Ольга Похиліяк – 52-56-94;
- заступник начальника управління Ірина Сум – 25-34-36.

РЕКЛАМА

Отримай кредит готівкою на будь-які цілі!

- до 50 000 грн.
- фіксований щомісячний платіж
- мінімальний пакет документів (паспорт та ІПН)*

KredoBank
PKO Bank Polski Group

вул. Дружби, 3, тел.: 097-929-25-24, (0352) 47-52-88
вул. Замкова, 16 тел.: 097-654-34-73, (0352) 52-43-46
вул. Б. Хмельницького, 14-16, тел.: 097-490-48-25, (0352) 23-60-83

* при сумі кредиту до 30 тис. грн.
Кредити надаються у відділеннях ПАТ «КРЕДОБАНК» (перелік відділень, цінні параметри та інші детальні умови кредитування на сайті www.kredobank.com.ua)
Вартість дзвінків згідно тарифів Вашого оператора. Ліцензія НБУ №43 від 11.10.2011

ЗА ЩО НОВІ ПОЛІЦЕЙСЬКІ ШТРАФУЮТЬ ТЕРНОПОЛЯН

Реформа ■ За три дні роботи нові поліцейські склали 70 адмінпротоколів. Журналісти «RIA плюс» влаштували для патрульних свою перевірку

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60,
IRYNA.BELYAKOVA@GMAIL.COM

Аж 209 патрульних прийняли присягу 12 березня. Серед них є 54 жінки та 24 бійці, які виконували завдання у зоні АТО. Серед новоспечених поліцейських — двоє колишніх працівників Медіа Корпорації RIA.

Відтепер щодоби обласний центр охоронятимуть 20 екіпажів патрульних поліцейських. Одночасно в Тернополі патрулюватимуть півсотні правоохоронців. Одна зміна триватиме 12 годин.

У кожному патрулі буде по двоє троє поліцейських. Патрульна поліція дислокується на вул. Котляревського (приміщення колишнього управління ДАІ — прим. авт.). 12 березня одразу після присяги наряди заступили на службу. Перші результати роботи досить втішні: до ранку — 16 адмінпротоколів, чотири з них стосуються охорони громадського порядку, 12 — перевищення водіями транспортних засобів встановлених обмежень швидкості руху, проїзд на заборонений сигнал та порушення інших правил дорожнього руху. Наступної доби порушення були приблизно такими ж. Додались й інші, зокрема, про порушення правил користування пасками безпеки або мотошоломами.

Щодо кримінальних злочинів,

то на рахунок поліцейських — дві розкриті крадіжки. А ще вони встановили, затримали і доправили до відділку особу, яка перебувала у розшуку за скоєння злочину. Станом на 15 березня поліцейські склали 70 протоколів.

«Попередили» радника міністра

Першим протестував роботу тернопільських патрульних экс-нардеп від Тернопільщини, нині радник міністра МВС Авакова Михайло Апостол. Про це він написав у Facebook.

«Непомітно стежив, а точніше — милувався роботою нової патрульної поліції, — пише він. — На моє «неправильне» паркування реакція була миттєвою! На перший раз обійшлося попередженням. Поїхав до Києва з піднесеним настроєм».

Тернополяни у соцмережах також активно постять фото та свої роздуми щодо роботи нової поліції. Скажімо, як патрульні «розвантажили» від неправильно припаркованих авто центр міста. Інколи навіть за допомогою евакуатора. Після виходу поліцейських на вулиці водії стали чемнішими.

Про один цікавий випадок стало відомо журналістам «RIA плюс». Чоловік, який залишив своє авто на газоні поряд із житловим будинком на вулиці Чалдаєва, 13, сплатить штраф. Голова ОСББ

Тернополяни віряють у те, що нова поліція наведе лад у місті. Водії-порушники уже бояться

ІРИНА БЕЛЯКОВА

викликав нових патрульних поліцейських. Ті прибули за 12 хвилин, розшукали власника автомобіля і виписали штраф.

— Часто люди з інших будинків залишають тут транспорт, — розповідає голова ОСББ та депутат міськради Сергій Лупак. — Я вже навіть наліпки на авто робив із попередженням, з людьми говорив. Навіть колесо біля газону закопав, аби неможливо було в'їхати. А цей чоловік, якого оштрафували, вочевидь, те колесо відкопав і заїхав.

Перша і єдина перемога Майдану

Порушник, за словами пана Лупака, просив поліцейських, аби обмежились попередженням. Але ті склали протокол і виписали штраф — 255 грн.

— Патрульні культурно пояс-

нили: якби вони самі побачили авто, то, можливо, попередженням і обійшлося би. Але був виклик мешканців, а тому — штраф, — продовжує пан Лупак. — Тепер, якщо хтось буде паркуватися під нашими будинками на зеленій зоні, телефонуватиму на 102.

За нашою інформацією, лише в перший вечір роботи поліцейські виписали аж сім протоколів таксистам однієї з фірм. Однак офіційно підтвердити цю інформацію не вдалось.

У переформатування поліції віряють і громадські активісти. — Це перша і наразі єдина перемога Майдану, — каже голова Тернопільського осередку ВО «Автомайдан» Ігор Василів. — Хочеться вірити, що вони не підведуть!

Серед нових поліцейських — колишній активіст-автомайданівець

Антон Думський, якому на час роботи у поліції довелося попроситися із громадською діяльністю. Ще коли він подавав документи та проходив тестування, заявляв: «Своїм поблажок не буде. Якщо вони порушуватимуть закон — підведуть мене, мою віру в них і спільну справу, яку разом починали виборювати на Майдані».

Один із патрульних — Євген Латунін, якого у день присяги нагородили орденом «Честь і слава». Йому лише 23. Він виконував роботу медика у зоні АТО.

— Під час важких боїв під Дебальцевим Євген потрапив у полон, де пробув 54 дні, — розповідає очільник Тернопільської патрульної поліції Володимир Струк. — Не зламався, повернувся і наразі він з нами, у нашій родині, у нашому строю.

Структура нова, але поки закрыта

Інформації щодо діяльності патрульних, попри всі сподівання й очікування журналістів, — мізер. Сектор комунікації Головного управління Нацполіції дані про діяльність патрульних надавати не уповноважений. Мовляв, у патрульних буде свій прес-центр. Коли він діятиме,

наразі невідомо. Контактної особи немає. Контактів — також. Щодо перших результатів діяльності, то нам запропонували написати інформаційний запит. Все б нічого, однак його розглядають щонайменше п'ять робочих днів. І чи за тиждень комусь буде потрібна «опера-

тивна» інформація щодо перших результатів роботи? Спроби докладніше дізнатись історії патрульних — як вони проходили відбір, навчались, ким раніше працювали — також були невдалими. Усі, до кого ми звертались, відповіли, що їм заборонили щось коментувати.

КОМЕНТАР

Олександр БОГОМОЛ,

т. в. о. Головного управління Нацполіції в області:

— Патрульні поліцейські працюватимуть паралельно з рештою працівників нашої структури. Оперативно допомагатиме реа-

гувати на повідомлення система «Цунамі». Вона одразу видає поліцейському завдання, куди він має їхати. Патрульні поліцейські отримуватимуть анонсовані міністром зарплати — це приблизно 8-10 тис. грн. Решті поліцейських ставки наразі підняли до 5000 грн. Із 27 квітня розпочнеться атестація усіх поліцейських.

«RIA плюс» перевірила поліцейських у роботі

Майже всі автомобілі біля офісного центру, що на вулиці За Рудкою, 33, припарковані з порушенням

ВІТАЛІЙ ОНИСЬКІВ, 0-63-822-77-88,
ONYSKIV.VITALIY@GMAIL.COM

Проблема хаотичного паркування автомобілів на пішохідній частині вулиці За Рудкою, 33, не нова. Ми вже не раз писали про те, що тернополяни змушені виходити на дорогу, бо водії паркують свої автівки на тротуарі.

— Я навчаюся на факультеті комп'ютерних інформаційних технологій ТНЕУ, що на вулиці Чехова, 8, — розповідає студентка Наталія. — Тут постійно все заставлене машинами.

Вдень 14 березня журналіст «RIA плюс» побачив, що весь тротуар на цій ділянці заставлений авто, тож викликав поліцію. Патрульні приїхали через 15 хвилин. Один із поліцейських зауважив, що автівки припарковані з порушенням.

— Авто на такій ділянці дороги повинні бути припарковані впродовж проїжджої частини, а не впоперек, — каже поліцейський. — Машини треба ставити не ближче ніж за десять метрів до перехрестя. Має залишитись прохід для пішоходів завширшки два метри.

За кілька хвилин після прибуття патрульних підійшов один із водіїв, який неправильно припаркував авто біля офісу.

— Немає де поставити машину. Не можу залишити її на проїжджій частині дороги, бо буде аварія, — виправдовувався він.

Одним із водіїв виявився учасник Громадського руху «ДК-Тернопіль», активіст Юрій Роговик.

— Одна з фірм, офіси якої розміщені на другому поверсі, викупила парковку. Нині право паркуватися тут має обмежена

кількість людей, — повідомив він.

Рядова поліції Ірина відповіла, що для вирішення проблеми необхідно встановити відповідний знак, який чітко вказував би на те, що тут заборонене паркування чи тимчасова зупинка. Також можна встановити огорожу, яка не дозволить авто заїхати на цю територію. Правоохоронці пообіцяли скласти рапорт на ім'я вищого керівництва задля того, щоб вони вжили необхідних заходів. Усіх водіїв, які визнали свою провину, усно попередили про недопущення такого порушення. Лише на водія синього Peugeot довелося скласти протокол, оскільки він не визнавав своєї провини і не мав усіх документів.

Поліцейські сфотографували усі автівки, які були припарковані з порушенням.

МІСТО ВТРАТИЛО ЛЕГЕНДУ – БАБУСЮ ШАПОКЛЯК

Згадки ■ Відома тернополянка Альбіна Михайлівна, яку називали місцевою Шапокляк, померла біля сходів драмтеатру увечері 9 березня 2016 року. Не витримало серце. Для більшості тернополян це стало сумною звісткою

НАТАЛІЯ БУРЛАКУ, АНДРІЙ ШКУЛА,
0-97-445-82-67, NATALIYA.BURLAKU@GMAIL.COM

Жінці — легенді Тернополя було майже 80 років. Її, напевне, знав в обличчя чи не кожен городянин. Скільки людей — скільки й розповідей з історії життя тернополянки.

Після того, як трагічна новина про смерть бабусі облетіла Інтернет, мережа вибухнула: на сайтах, у соцмережах з'явилися розповіді про її життя. Багатьом тернополянам цікаво дізнатись, ким же була Альбіна Михайлівна. Адже стильно підібране вбрання, аристократичні манери (попри ті нецензурні висловлювання, які вона часто вживала) запам'ятались багатьом. Навіть незважаючи на те, що в покійної були проблеми зі здоров'ям, від неї вляло загадковим шармом. Багато хто висловлює співчуття родині померлої та сумує, що більше не побачить її бабусі Шапокляк.

Сусіди говорять небагато

Якщо серед тернополян знайдуться такі, для кого ім'я Альбіна Михайлівна незнайоме, то це — одиниці. Люди розповідають що, як не дивно, покійна знала імена майже всіх, із ким спілкувалась. — Бувало, вона вийде з дому вдосвіта і повертається, коли вже темно, — пригадують сусіди пані Альбіни з вул. Київської, де вона жила. — Не працювала ніде, просто їхала в місто і там ходила.

Центральний ринок, міська рада, жек, вулиця Руська, Театральний майдан, залізничний вокзал — там жінка любила проводити час. Вона, вочевидь, через психічне захворювання, була гострою на слівце, тому люди остерегались її і рідко вступали з нею

у бесіду. Той, хто мав невеликий розум, сміявся, діти кривлялись, інші добродушно віджартувались і йшли геть. Часто жінку фотографували.

Тернополяни між собою діляться версіями «чому бабуся стала такою, якою ми її знаємо». Багатьох цікавить яскравий стиль її одягу: квітчасті плаття, стильні капелюшки. Але чи варто це з'ясувати?

— Журналісти приходили, але ми не хочемо нічого коментувати, — каже одна з сусідок жінки. — Бабуся була хворою, це правда. Просто так люди не хворіють. Отже, якусь велику біду мала в житті. Але для чого всім це знати? Вона сусідам проблем багато не створювала, жила сама, нікому не відчиняла. Знаємо, що мала сина. Усе, на цьому крапка. Шкода людині...

Завжди стояла у черзі і чекала

Майже кожного дня Альбіна Михайлівна обідала у їдальні ОДА. Свою постійну відвідувачку тамтешні працівниці добре знають. Завідувач їдальні Марія Кріль розповідає, що жінка ніколи у них нецензурно не висловлювалась.

— В особистому спілкуванні завжди була приємною та адекватною, — наголошує пані Марія. — Вона була дуже пунктуальною. Відкриваємо їдальню о 12.00, а вона вже чекає. Завжди приходила першою. Сумлінно стояла в черзі і чекала, перед цим ознайомлювалась з асортиментом.

За словами пані Кріль, бабуся дуже любила каші — пшеничну та гречану. До смаку їй були перші страви, а ще салати. Обожаювала кисіль, завжди купувала булочку. Обід оплачувала сама, ніколи нічого не просила.

— Спочатку сідала за столик й

Альбіну Михайлівну бодай раз у житті бачив чи не кожен тернополянин... Тож багатьом її бракуватиме

обідала, а потім підходила і розраховувалась, — продовжує співрозмовниця. — Якщо отримала решту на п'ять чи десять копійок більше, то завжди повертала. Казала: «Пані, ви дали зайве...».

Працівники їдальні захоплювались стилем пані Альбіни. Вони її називали Шанель Коко.

— Ви подивіться, як гарно вона вдягалась, які в неї на руках персні були, а які намиста, капелюшки! Треба вміти так підібрати. Видно, що жінка — з інтелегентної родини, — кажуть поварі. — Вона дуже вмело підбирала під вбрання сумочки. Яюсь перуку вдягнула — казала, що хоче людям настрої підняти, бо всі сумні ходять. Загалом мала тонке відчуття стилю.

Окрім того, за словами Марії Кріль, бабуся мала хорошу пам'ять. Вона завжди вітала працівників

їдальні зі святами, промовляла довгі вітання, гарно співала.

— У неї була багата лексика, правильно поставлена вимова, певно, вона працювала вчителькою, як говорять, — припускає завідувач. — Шкода, що померла. Тепер нам буде сумно без неї. Хай спочиває з Богом! Добре, що хоч не мучилась.

Померла до приїзду швидкої

Тернополянка Тетяна, яку журналіст «RIA плюс» випадково зустрів у будівлі адміністрації, розповіла, що Альбіна Михайлівна померла у неї на руках.

— Я поверталась з роботи і йшла через центр міста, хоча тоді не мала там бути, — каже вона. — На сходах драмтеатру помітила жінку, яка нібито схилилась над чимось. А коли підійшла, побачи-

ла, що людині зле. Відому тернопільську бабусю впізнала одразу. Я пробувала їй допомогти, але вона нічого не говорила. Очі були заплюшені.

За кілька хвилин, як пригадує жінка, підбіг ще якийсь чоловік. Разом вони посадили пані Альбіну на сходи і викликали швидку. Медики були хвилин за шість-сім.

— Поки чекали лікарів, самі намагались щось зробити. Хлопці у військовій формі, які проходили повз театр, збігли в аптеку за нашатирином спиртом, пробували привести бабусю до тями, але марно, — каже пані Тетяна. — Той чоловік, із яким ми разом там були, казав, що не може намацати пульс. Пам'ятаю, як перед приходом лікарів бабуся двічі голосно вдихнула. То вже, мабуть, були останні її подихи...

Бригада швидкої допомоги лише контактувала смерть тернополянки.

Поховали жінку на Микулинецькому кладовищі. 11 березня в Будинку жалоби було прощання з тернополянкою. Туди прийшло багато містян. Вони не були ані знайомими, ані рідними чи сусідами Альбіни Михайлівної. Це ті, хто вирішив провести бабусю в останню дорогу. Для них вона — частина історії міста.

Планують встановити пам'ятник

Альбіна Михайлівна, як уже писали у ЗМІ, часто бувала і у міській раді. Співчуття з приводу її смерті висловив і міський голова.

— Її знали та впізнавали на вулиці чимало тернополян, адже вона була колоритною особистістю, — каже Сергій Надал. — Альбіна Михайлівна Собків часто приходила до мене на прийом, розповідала про своє життя. Вважаю, що саме представники громадськості повинні висловити власну думку щодо того, як вшанувати пам'ять відомої тернополянки.

Один із варіантів, який активно обговорюють тернополяни, — пам'ятник у Центрі. Хтось каже, що його варто розмістити біля драмтеатру, де й померла жінка. Хтось переконаний — скульптуру треба «посадити» на лавочку поряд із металевою жінкою, аби обоє могли «поговорити»...

Відомі люди очима дітей

«RIA плюс» продовжує рубрику «Відомі люди очима дітей». Задля експерименту наш кореспондент показала дітям фото політиків, високопосадовців і відомих тернополян

Хатія Деканоїдзе — голова Національної поліції України

Ігор (5 р.):

■ Ця тьотя працює акторкою. Її показують по телевізору, вона дуже красива.

Катруся (5 р.):

■ Її професія — придумувати та шити одяг. Вона шиє дуже красиві сукні для принцес.

Юлія Мосейко — «Міс RIA 2015»

Таня (5 р.):

■ Ця тьотя вчиться у школі. Вона має великий рюкзак і носить у ньому кольорові олівці та помаду для губ.

Тарасик (5 р.):

■ Вона, напевно, любить їсти морозиво і шоколадки. У неї така робота.

Наталія Гуменюк — вихователь в училищі

Олежик (5 р.):

■ Ця тьотя працює в лікарні. Вона дає дітям термометри і міряє температуру. А ще вона робить уколи.

Світланка (5 р.):

■ Професія цієї тьоті — художниця. Вона вмє малювати людей і тварин. Ї їй за це дають гроші.

Володимир Ізанський — фрі-файтер

Таня (5 р.):

■ Цей дядько — актор. Його показують у великих телевізорах. Він грає поліцейського.

Ігор (5 р.):

■ Він, напевно, боксер. Цей дядько вмє добре битись і може побити поганих нечемних дядьків.

Ярослав Іванків — заступник директора обласної бібліотеки для дітей з адміністративно-господарської роботи

Олег (5 р.):

■ Цей дядько — рибалка. Він ловить величезну рибу і продає її.

Катруся (5 р.):

■ Цей дядько працює директором магазину. Він керує людьми.

КАЖУТЬ ПРО АФЕРУ НА СОТНІ ТИСЯЧ ГРИВЕНЬ

Гроші ■ Будинок на вул. Корольова, 5 здали з масою недопрацювань. Усе це доробляли люди власним коштом. Тепер у них питання і до ЖБК, який добудовував житло, і до ОСББ, що його обслуговує

СВІТЛАНА ГРИВАС

— Є велика проблема — остійно прориває трубу у підвалі і ми самі викачуємо ту воду, — каже Андрій Маршківський

СВІТЛАНА ГРИВАС, 0-96-709-74-60, SVITLANA.GRUVAS@GMAIL.COM

Мешканці будинку на вул. Корольова, 5 невдоволені роботою ЖБК та ОСББ. Кооператив не звітує, куди пішли гроші, що були на рахунку, і куди поділись кілька непроданих квартир. А ОСББ, за словами тернополян, не виконує взятих на себе функцій.

Пригоди мешканців будинку розпочалась у 2011-му. Йдеться про одну із недобудованих висоток Зіновія Шепановського у селі Байківці. Аби завершити будівництво, люди створили кооператив — ОК «ЖБК — Корольова, 5». Згодом у них з'явилась маса проблем, про які ті написали в рубриці новин «Від читачів» на сайті 20minut.ua.

Під питанням — три мільйони

— З кожної квартири додатково оплачували за квадратні метри, — каже один із мешканців будинку Андрій Маршківський. — Кошторис склав близько 12 млн грн. ЖБК використав не всі кошти, під питанням — ще близько 3 млн. Яка їхня доля — інформації нема. Також у кооперативу залишилися непродані квартири та гаражі.

За словами тернополянина, ЖБК ще багато роботи у новобудові не виконав. Однак в експлуатацію будинок уже здали. Після здачі кооператив мали б закрити, а мешканці повинні були створити ОСББ або перейти на обслуговування жеку. У 2015-му на Корольова, 5 створили ОСББ. Воно

мало б стати правонаступником ЖБК і прийняти документи на будинок. Однак папери ніхто не прийняв. Адаже, за словами мешканців, голова ОСББ не захотів брати на себе проблеми ЖБК.

— Голова ЖБК запевняв, що в нього боргів нема. І казав, що на рахунку є гроші. А коли мала відбутися передача документів, впливло, що ЖБК у мінусах. Словом, голова ЖБК щось натворив, до нього багато питань. Тому, як каже голова ОСББ, він і не прийняв документів.

Очільник кооперативу уникає розмов з мешканцями. У нього, кажуть люди, часто вимкнений телефон. Не вдається, за їхніми словами, порозумітись і з головою ОСББ, він робив збори тільки раз. — Шість під'їздів, розташованих нижче, незадоволені роботою ОСББ, — каже пан Андрій. — А ті, хто живе у під'їздах вище, претензій, схоже, не мають. Постійно прориває трубу у підвалі і ми викачуємо ту воду. Під нашим під'їздом — електрошитова.

Інші проблеми люди теж вирішують власними силами. Приміром, самі оплачували запуск ліфтів.

— Я особисто збирав у людей кошти і платив підприємству за підключення. У кожному під'їзді хтось із мешканців укладав договір від свого імені про обслугову-

вання ліфта, продовжує співрозмовник. — Коли спочатку склали кошторис і звернулись до голови ОСББ, щоб він запустив ліфти, той сказав, що не може, адже не має прав на будинок.

Єдине, за чим стежить голова, кажуть мешканці будинку, — за прибиранням. Однак чималеньку зарплату, яку не затверджували на зборах, отримує вчасно. Натомість у голови ОСББ — інша правда. Ярослав Семчук скаржиться, що мешканці — інертні.

Голова готовий піти

— Збори проходили тричі, — каже голова ОСББ Ярослав Семчук. — Про це давали оголошення в газеті, а також вивішували інформацію на дошці оголошень, обдзвонювали відповідальних у під'їздах. Але кворуму для прийняття рішень не було, тому на зборах не затверджували моєї зарплати. Однак отримую я небагато — 1260 грн. Якщо не підходжу, то хай оберуть собі когось іншого.

За словами пана Семчука, тарифи утримання прибудинкової території чи не найнижчі у Тернополі — 1,19 грн за 1 кв. м без ліфтів. Попри те, із січня 2014 до 2015 року мешканці заборгували 140 тис. грн. За ці кошти можна було вирішити деякі проблеми.

— Найбільший біль — труба, через яку затоплює технічне приміщення. Тонкостінну шовну трубу поставили при зведенні будинку, вона незадовільної якості. Її потрібно замінити, але бракує грошей. Її прориває, і ми ремонтуємо. За кошти, зібрані ОСББ, купили насос, і тепер мешканці-добровольці викачують воду. А ми зменшуємо їм розмір квартплати.

Штраф — 170 тисяч

А ось до голови ЖБК Ярослава Семчука має багато питань.

— Активи передають від однієї юридичної особи до іншої тільки після заповнення акта прийому-передачі, — каже він. — Зразок документа був роздрукований у двох екземплярах. Один передали

голови ЖБК, другий у мене. Він акт не заповнює. А що без того паперу я повинен прийняти — kota в мішку?

Голова ОСББ розповідає і про інші підводні камені.

— Бухгалтер ЖБК заявила мешканцям, що в них на рахунку є 250 тис. грн, і ЖБК хоче передати ці кошти ОСББ, а я не хочу приймати. Коли ми перевірили — звернулись у сільраду, до забудовника, виявилось, що боргів у ЖБК — на 700 тисяч. І це без урахування робіт, за які люди заплатили, але які не були зроблені. Стяжки не було, штукатурки — теж. По 8–12 тис. грн люди платили за встановлення протипожежної сигналізації в гаражах... (за словами мешканців, тепер у деяких гаражах сигналізацію встановлюють — прим. ред.).

Є питання щодо вартості дитмайданчика — голова ЖБК озвучував різні суми. Попри це керівник кооперативу ігнорує звернення людей. Тож іще в 2014-му голова ОСББ звернувся зі скаргою в Генпрокуратуру і до податківців: голова та бухгалтер ЖБК в шестимісячний термін не провели аудиторської перевірки діяльності кооперативу та не представили звіт за увесь період діяльності. За виявлені порушення протягом 2011–2014 років кооператив отримав штраф у розмірі 170 тис. грн.

Що сталося із грошми, непроданими квартирами і гаражами, спробували розпитати у голови ЖБК Василя Клебана. Той погодився на зустріч, однак не прийшов, вимкнув телефон. Згодом сам зателефонував, але поспілкуватись у редакції відмовився. Досі на дзвінки не відповідає.

Напередодні виходу матеріалу голова ОСББ під час зборів правління написав заяву на звільнення.

КОМЕНТАР

Сергій ЛУПАК,
 голова Громадської спілки «Рада голів ОСББ»:

— Усе залежить від співвласників. Якщо хочуть встановити тариф на прибудинкової території, то це треба робити на загальних збо-

рах. Також на цих зборах затверджують кошторис витрат і зарплату голови. Якщо співвласники хочуть пом'якшити голову, це також має бути 50+1 на загальних зборах. Не обов'язково, щоб зібралася більшість, нове законодавство дозволяє після проведення зборів пройтись з опитувальним листом протягом 15 днів по квартирах і зафіксувати результат голосування інших співвласників будинку.

В Ізраїлі загинула вчителька з Бережан

СВІТЛАНА ГРИВАС,
 096-709-74-60,????????

В Ізраїлі від вибуху у будинку трагічно загинула бережанка Марія Королишин — колишній директор Жуківської державної музичної школи. Тепер родині загублої необхідна допомога, аби привести її тіло додому.

Інцидент трапився у першій декаді березня. Про нього повідомив місцевий портал Бережанщини. За його інформацією, причини вибуху ще з'ясовують.

— Ми почули про трагедію у неділю, 6 березня. Спершу говорили, що це теракт. Потім, що трапився вибух у будинку. Нової інформації досі немає, — каже

директор Бережанської державної школи мистецтв Ігор Никитюк. — Не можемо повірити, що Марії вже немає. Шоковані. Її дуже добре знали. Знали як чудового організатора, вокалістку, бандуристку, просто хорошу людину.

За словами директора, Марія Королишин певний час працювала вчителем у Жуківській музичній школі, а згодом, зважаючи на те, що була прекрасним фахівцем, очолила заклад. Щоправда, керувала недовго. Сімейні обставини змусили податись за кордон.

Позитивно відгукуються про покійну і в Жуківській музичній школі. Кажуть, жінка проживала з родиною у Бережанах. Після розлучення поїхала за кордон. Діть-

ми опікувалась сестра. Діти — уже дорослі, освіту здобувають у Тернополі.

— Ми мали малесеньку надію, що, може, трагедія трапилась не з Марією Зорянівною, — каже директор Жуківської державної музичної школи Любов Гурко. — Не віряться, що її нема. Вона завжди була такою життєрадісною, веселою, намагалась усім допомогти. Була прекрасним музикантом. Мала талант від Бога!

Марія Королишин (дівоче прізвище Стефанів — прим. ред.) працювала в музичній школі з 1991-го викладачем вокалу і бандури. У 2011-му стала в.о. директора. А восени 2013 року написала заяву на звільнення і поїхала в Ізраїль.

— Що трапилось в Ізраїлі, навіть родичі не знають, — каже Любов Гурко. — Людям повідомили, що виявили тіло у такій-то квартирі. У неділю (13 березня — прим. ред.) сестра Марії Зорянівни їде на впізнання. Не віряться... Нещодавно Марія надсилала sms-повідомлен-

ня, що скучає за нами...

Як виявилось згодом, виїхати в неділю до Ізраїлю родичі не змогли — не було квитків. Поїздку перенесли на день-два. Родина загублої потребує фінансової допомоги для транспортування її тіла на Батьківщину.

ДОВІДКА

Переказати кошти можна за такими реквізитами: «ПриватБанк», Королишин Марта Михайлівна (донька загублої), номер картки (готівка) 5168755611529849 (поповнення карткового рахунку). Код ЄДРПОУ одержувача 14360570, рахунок одержувача 29244825509100, МФО банку 305299.

ЯК ЗУПИНИТИ КУРЦІВ У ТЕРНОПОЛІ

Стоп курінню! ■ Тернополяни скаржаться на курців у під'їздах, ліфтах, на зупинках громадського транспорту. Це є порушенням, за яке штрафують

ЄВГЕНІЯ ЦЕБРІЙ, 0-96-915-39-23,
TSEBRU@GMAIL.COM

Палити у ліфтах, під'їздах, на дитмайданчиках, у транспорті та підземних переходах, кафе та ресторанах, готелях і на вокзалах вже давно заборонено законодавством і за це передбачені штрафи. Та чи дослухаються до цієї заборони тернополяни, чи карає їх поліція? Скарж на курців багато, але, схоже, найчастіше вони залишаються поза увагою правоохоронців.

Та й взагалі більшість вважають куріння не порушенням, а дрібницею і навіть не замислюються над тим, що шкодять ближнім, не кажучи вже про те, що руйнують власне здоров'я. До того ж курці вважають, що така заборона є порушенням їхніх прав. Мовляв, всюди палити заборонено, а де ж тоді дозволено?

Дим у коридорах держустанов

Закон України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення» діє ще з грудня 2012 року. Та люди ігнорують закон і штрафи. А вже погодьтеся: оштрафованих за паління у громадських місцях знайдеш небагато. Та чи є вони взагалі? Недопрацювання правоохоронних органів у цьому плані очевидні, залишається вірити, що нова поліція виправить ситуацію. Тим часом ті, хто не курить, змушені «насолоджуватися» запахом тютюнового диму на зупинках, а то й у транспорті, під'їздах тощо.

— Що тут казати, пройдіться коридорами обладміністрації та облради, де часом тягне сигаретним димом, чи зайдіть там у туалет, — каже читачка «RIA плюс» пані Ольга. — Попри знак про те, що курити там заборонено, іноді можна задихнутися від їдкового за-

паху диму. І не соромно їм! Держслужбовці — і ті порушують. До речі, у приміщеннях держустанов закон курити забороняє.

Палять у під'їздах

Найбільше тернополяни скаржаться на курців у під'їздах і на водіїв, які палять у транспорті.

— Мешканцям мого під'їзду треба провести лекцію про шкоду куріння та штрафи за це порушення, — каже тернополянин Василь Бойко. — Вийти у під'їзд просто неможливо, декілька людей псують повітря решті. Я вже не кажу про те, що у багатоповерхівках живуть багато маленьких діток. Чому ж вони мають дихати цією отрутою?

Тернополянка Наталія Гаврилів скаржиться на водіїв, які нахабно палять у маршрутках.

— Позбутися цієї шкідливої звички одразу не так просто. І тютюнозалежні люди просто змушені закурити, — каже жінка. — Деякі водії хоча б на вулицю виходять. А є такі, що палять просто у салоні маршрутки. Принаймні мені на таких щастить. Роблю водіям зауваження, але вони зазвичай грубують. Трапляється, що ще й пасажири, замість підтримати, дорікають, що я дратую водія і заважаю йому працювати.

Нова поліція візьметься за курців

Заборона куріння є вимушеною мірою державної політики для підвищення якості життя населення. Відтак поліція повинна складати адмінпротоколи на порушників. Тож скаржитися можна на номер 102. Чи справді їх штрафують — питання інше.

— Впродовж останніх півроку, поки не було патрульної поліції, у Тернополі працювали групи швидкого реагування, які виїжджали на пограбування, крадіж-

Тим, хто має звичку курити вдома на кухні, варто встановити потужну витяжку. У середньому вона коштує 2000 гривень

ки та інші злочини. Патрульних задіявали у масових заходах, концертах, — каже начальник сектору комунікації Головного управління Національної поліції в Тернопільській області Сергій Крета. — Проте днями до виконання обов'язків приступила нова поліція, яка більше звертатиме увагу на куріння у заборонених місцях і стягувати за таке штрафи. Щодо в місті працюватимуть 15 патрульних машин. До речі, у нас на лінії 102 запрацював оновлений колл-центр, який має шість каналів.

Проводять бесіди і роз'яснення

Складати адмінпротоколи уповноважена і муніципальна поліція міста, згідно зі статтею 175-1 «Куріння тютюнових виробів у заборонених місцях». Проте механізм складання протоколу дещо

ускладнений, пояснює начальник управління муніципальної поліції Ігор Максимів. Адже муніципалом потрібно провести документування за допомогою фото- та відеофі-

сації, для цього вони навіть мають відповідну техніку. А порушника на місці не завжди застанеш. Окрім того, потрібно встановити його особу. А подібні дії для муніципальної поліції — незаконні, таке може робити лише поліція.

— Тож коли нам телефонують із такою проблемою, ми рекомендуємо звертатися в поліцію, — каже пан Максимів. — Є дільничий, який зможе підійти і задокументувати порушення. А ми даємо попередження, проводимо бесіди з тернополянами, надаємо роз'яснення про відповідальність за таке порушення.

Водія виженуть з роботи

Як вирішити проблему з водіями громадського транспорту, які палять на робочому місці, ми запитали у начальника міського управління транспорту Ігоря Медведського. Він каже, що така поведінка неприпустима і за подібне водій може позбутися роботи.

— Треба написати нам скаргу, і такий водій більше не буде на роботі, — каже посадовець.

Чинovníк запевняє, що тримає дисципліну серед водіїв щодо куріння. Якщо такі випадки і трапляються, вони поодинокі. Чинovníк просить пасажирів, які стали свідками куріння водія у салоні маршрутки, повідомляти про це в управління транспорту за телефоном 52-15-14. Треба вказати номер маршрутки і дату. Таких водіїв будуть звільняти, додає він.

Штраф за куріння

У недозволеному місці — від 51 до 170 грн. Повторно — від 170 до 340 грн.

Де заборонено курити:

- у ліфтах і кабінках таксофонів;
- у приміщеннях і на території лікарень;
- у приміщеннях і на території шкіл та дитсадків;
- на дитячих майданчиках;
- у приміщеннях і на території спортивних та фізкультурно-оздоровчих споруд;
- у під'їздах житлових будинків;

- у підземних переходах;
- у громадському транспорті;
- у ресторанах, барах, кафе;
- у приміщеннях об'єктів культурного призначення;
- у приміщеннях держустанов;
- на стціонарно обладнаних зупинках транспорту;
- на підприємствах, в установах та організаціях;
- у готелях, гуртожитках;
- в аеропортах і на вокзалах.

За інформацією законодавства України

Допоможіть родині Віктора Стефановича!

ІРИНА НЕБЕСНА, 098-950-56-57,
IRYNA.NEBESNA@GMAIL.COM

Вітчм Віктора Іван Драбик зараз потребує реабілітації після інсульту. Родина багато грошей витратила на лікування, тож тепер просить допомоги у небайдужих.

— Івану Васильовичу буде 54 роки, — розповідає дружина загиблого бійця Андрія Юркевича Христина. — Півтора тижня він у лікарні. У перші дні після інсульту родина витрачала на лікування по 1000 гривень щодня.

Гроші позичили, у кого мали, — розповіла Христині дружина хворого і мати загиблого в АТО Віктора Стефановича Галина Драбик. — Тепер пот-

рібно і борги віддати, і голову сім'ї поставити на ноги. Віктор Стефанович був бійцем ДУКУ, тому жодних виплат від держави родина не отримує.

Родичі звертаються до небайдужих тернополян, аби підтримали. Нагадаємо, що Віктор Стефанович загинув 15 червня торік. 18 лютого на фасаді школи №18, де навчався хлопець, відкрили меморіальну дошку на знак пам'яті про нього.

ДОВІДКА

Переказати кошти можна на картку «ПриватБанку»: 4149 4978 4398 1780 — Драбик Галина.

Тернополян запрошують навчитись рятувати

ЮЛІЯ НІКІТИНА, 0-98-872-87-81,
JVOLNIKTINA@GMAIL.COM

Запис на курси надання першої медичної допомоги проводять у Тернополі. Організовує їх обласна організація Товариства Червоного Хреста.

— Тепер такі знання є просто необхідними, — зазначає інструктор Андрій Гвоздецький. — Навчання безкоштовне, проте на купівлю джгутів, бинтів та інших засобів потрібно зробити благодійний внесок. Якщо хтось дуже хоче вчитись, але не має змоги заплатити, ми видамо свої матеріали.

На практичних заняттях тернополяни зможуть відпрацювати прийоми серцево-ле-

генової реанімації на манекені-тренажері, навчитись надавати домедичну допомогу в екстремальних ситуаціях за наявності мінімальної кількості допоміжних засобів, навчитись рятувати людину життя при серйозних переломах, кровотечах, опіках тощо, а також застосовувати отримані навички у модельованій до-

рожньо-транспортній пригоді під наглядом кваліфікованих інструкторів.

12-годинний курс розрахований на три тижні. Заняття проводять у понеділок (або серeda) та вівторок (або четвер). Початок — о 16:00 та 18:00.

Після завершення навчань кожен отримає сертифікат міжнародного зразка.

ДОВІДКА

Записатись та дізнатись подробиці щодо курсів, місця їх проведення можна за номерами: 097-163-37-60 — командир ЗШР Андрій Гвоздецький. 093-593-37-02 — перший

заступник командира ЗШР Ірина Рондяк. 098-466-63-81, 093-626-64-17 — другий заступник командира ЗШР Михайло Бандрівський.

«ТЕРНОПІЛЬ – ПРЕКРАСНЕ МІСТО ДЛЯ ЖИТТЯ І БІЗНЕСУ»

Бізнес-ланч ■ Про життя і справи «RIA плюс» розмовляє зі співзасновницею глянцевого журналу JustOne Діаною Гетун

ДІАНА ОЛІЙНИК,
0-67-346-52-39,
DIANA.OLYNYK@20MINUT.UA

— Коли відкрили компанію? Які особливості послуг, що пропонуєте?

— Презентація першого випуску нашого журналу JustOne.art magazine відбулася в грудні 2015 року. Ми проводимо багато фотозйомок, рекламуємо перукарів, візажистів, моделей, фірми, які розвивають свій бізнес у Тернополі. Розповідаємо про події, є інформаційними партнерами багатьох заходів, організуємо інтерв'ю із зірками шоу-бізнесу. Намагаємося донести до молоді ідеї, що можна розвивати

себе і свою справу в нашому місті, що Тернопіль — це прекрасне місто для життя і бізнесу.

— Хто є вашим клієнтом?

— Це компанії, які організують відпочинок, розваги, оригінальні подарунки, а також весільні агенції, салони краси, фотографи, зірки шоу-бізнесу.

— Чи важко було знайти кваліфікованих працівників?

— Ми провели лише одну співбесіду і одразу знайшли для себе і менеджера зі зйомок, і головного редактора. Колектив у нас молодий. Більшості з нас немає і 25 років, дехто ще навчається в університетах. Але такий молодий і нестандартний

погляд на життя дає успіх. Наш журнал з першого номера яскраво заявив про себе, була грандіозна презентація першого випуску, видання має великий обсяг продажу. Тож наш вибір був правильним.

— Чи бачите в місті для себе конкурентів? Чим від них відрізняєтеся? Розкажіть про рівень розвитку такого бізнесу в Тернополі

— Слова «конкурент» не люблю. Мені подобається, якщо є хтось, хто динамічно розвивається в схожій справі, це стимулює і мене. Усім бажаю лише розвитку. У Тернополі є й інші видання, але у нас різна аудиторія, різний формат. Скільки б не було видань, рада, що люди читають.

В індустрії краси і стилю ми вже не перший рік, і можу сказати, що до багатьох речей тернополян не звикли. Наприклад, до того, що наші презентації відбуваються без алкоголю. Так буде і далі. Стосовно те-

матики — наші статті спрямовані на розвиток, щоб людина отримала користь від прочитаного, у нас немає банальностей і сентиментів. Знаєте, у цьому бізнесі є дві стратегії — або піддатися моді і пливати за течією, або самому диктувати моду. Нам імпонує другий варіант.

— Чому вирішили займатися цим бізнесом?

— Можна сказати, що це було рішення серця. Два роки я займалася проектом «Тернопільська фотовиставка JustArt», і мені було цікаво відкрити щось своє. Планувала робити каталог зйомок. А мій наречений підштовхнув до того, що це має бути щось масштабніше, тобто ми робимо великий і грандіозний журнал. Я вдячна Богу, що в моєму житті є людина, яка допомогла мені у справі і стала до керівництва разом зі мною.

— Яким бачите свою справу через 5 років?

— У нас є багато планів. Хочемо під цим брендом

розвивати різні сфери бізнесу, випускати обласні журнали в інших містах України. Уже є чимало домовленостей, тож наступне місто — Чернівці. Також ми плануємо організувати «Фотовиставки» в різних країнах світу. У Тернополі цей проект добре розвивався, тож вважаю, він матиме успіх і в інших містах.

— Чи у вас власна формула успіху?

— Звичайно. Якщо Бог буде на першому місці, то все інше — на своєму. І ще люблю такий девіз: „Досягаючи цілі, я ніколи не здамся, бо лиш роблячи так, я насправді живу”.

— Чи допомагає сім'я у веденні справи?

— Журнал — це спільний бізнес із моїм нареченим. Ми вирішили, оскільки скоро у нас весілля і ми станемо справжньою сім'єю, що і справа повинна бути спільна. Мої ідеї плюс його рішучість дають у результаті продукт, яким ми пишаємося.

ДОВІДКА

Діана Гетун народилася 8 лютого 1995 року в Бережанах. Заручена. Студентка 4 курсу ТНТУ, майбутній маркетолог. Хобі — робота. Відпочинок — лижі, ролики. Контактний телефон — 068-624-28-76.

РЕКЛАМА

ВІКНАР'OFF
МАЙСТЕР ВІКОННОЇ СПРАВИ
ФІРМОВИЙ САЛОН
Відтепер пропонує регулювання та обслуговування металопластикових конструкцій.
К.Острозького 70.
тел.: (0352) 42-00-52, (097)909-49-46, (097)909-49-43
15 квітня, 6 (р-к "Оріон") тел. (0352) 51-19-25

Classic line 400 **1616⁰⁰** грн

Все для дому

Гарячі ціни тижня
(з 16.03.2016 по 22.03.2016)

Каміни, топки
Мрамур, камінь
www.kamin-top.com.ua
ПП «Вершина Комфорт»
(0352) 42-05-42,
(096) 22-77-337, (050)227-19-68

від **3000⁰⁰** грн

Котел твердопаливний
КВАРТАЛ 15 кВт 5мм сталь
продаж, монтаж, сервіс
на дрова і пилею

вул. Галицька, 37
тел.: (096) 377-19-00

12345⁰⁰ грн

ДИМОХІД
ТРУБА 160мм 1м
продаж і монтаж
зовнішній/внутрішній
нержавіюча сталь і оцинковка

вул. Галицька, 37
тел.: (050) 377-19-00

318⁰⁰ грн

фірмовий салон фабрики меблів

Диван "Марсель"
ширина 2,00; глибина 0,95
висота 0,80;
глибина сидіння 0,75
загальна довжина
в розкладеному вигляді 1,45

вул. Стуса, 1. ПЦ «Фуршет», 3 ПОВЕРХ,
фірмовий салон фабрики меблів
«Шик-Галиччина»
www.nashi-mebel.com.ua, тел.: (096) 276-14-40

АКЦІЯ від **4800⁰⁰** грн

Вхідні двері
MILANO
УКРАЇНСЬКИЙ ВИРОБНИК

Виготовлені з листової сталі товщиною від 1 до 2 мм. Посилена тепло і звукоізоляція. Утеплення - мінерата. Великий асортимент МДФ накладок і палітри кольорів.

м. Тернопіль,
вул. М. Кривоноса, 6
тел.: 53-05-00, (093) 315-01-65,
(097) 741-95-72

від **3 000⁰⁰** грн

Вхідні та міжкімнатні двері

Кожному покупцеві подарунок
монтажна сітка

РАДОНІТ
www.radonit.com.ua
м. Тернопіль
Лозовецька, 34-А
тел.: (0352) 42-65-56
(067) 672-36-36
Акція діє до 31.03.2016

від **1950⁰⁰** грн

Двері міжкімнатні
Плита МДФ
Готовий виріб до 3 тижнів
МОДЕЛЬ МОС 3 ВІДН ДИЗЯЙНУ

в асортименті **ПОНАД 100**
ДВЕРІ БІЛОРУСЬКІ МОДЕЛІ
м. Тернопіль
вул. 15 квітня, 5а
(і Сільпо, 2 поверх)
(0352) 511-011
(067) 67 41 800
(050) 60 26 100
Формусмо дилерську мережу

1697⁰⁰ грн

ШАФИ-КУПЕ від виробника

КОМАНДОР

www.komandor.te.ua пр-т. С. Бандери, 11 Б.
(вул. Стадіон)
тел.: (067) 340 58 94, (0352)42 10 07

від **4 500⁰⁰** грн

ТЕРНОПОЛЯНИН ЧИТАВ КНИГИ 20 МОВАМИ

Знай наших ■

Омелян Пріцак провів дитинство і юність у Тернополі й став ученим світового рівня та професором кількох університетів, у тому числі Кембриджу та Гарварду. Його бібліотека та архівна і мистецька колекція, яка тепер є в Україні, доступна всім охочим

У бібліотеці Омеляна Пріцака є близько 20000 книг, написаних понад 20 мовами, каже Таїса Сидорчук

ВОЛОДИМИР МОРОЗ, 0-67-307-55-58, WOLODYMYR.MOROZ@GMAIL.COM

Музей, бібліотека та архів вихідця із Тернополя — відомого у світі вченого-сходознавця, філолога, історика Омеляна Пріцака, діють у Національному університеті «Києво-Могилянська академія» на вул. Волозькій, 8/5 у Києві.

Розбудовував сходознавство

Майбутній учений народився на Самбірщині, але все дитинство і юність провів у Тернополі. У нашому місті він навчався у школі, а також в першій гімназії протягом 1928-1936 років. Тут зацікавився вивченням мов і входив до гімназійного гуртка класичної філології. Тут же вперше закохався і написав свої перші вірші — досі неопубліковані. Згодом чоловік став професором Гьотінгенського, Гамбурзького, Кембриджського, Вашингтонського та Гарвардського університетів, а також засновником Інституту сходознавства Національної академії наук України.

— На початку 1990-х професор Пріцак повертається в Україну, щоби включитися у розбудову української гуманітарної науки, зокрема сходознавства. Адже за Союзу цією галуззю мали право займатися тільки у Москві й Ленінграді. В Україні сходознавчих наукових інституцій фактично не було, — розповідає заввідділом рідкісної книги та рукописів «Києво-Могилянської академії» Таїса Сидорчук. — Деякі науковці старшого віку в Україні, які світоглядно були дуже тісно пов'язані з радянським минулим, дивилися на Омеляна Пріцака, як на буржуазного націоналіста, за проданця, котрий виїхав за кордон, а не залишився в СРСР, хоча при цьому вони визнавали його науковим авторитетом. Та для вченого в умовах незалежної держави було важливо створити ті наукові напрями і установи, які були необхідні для нормального розвитку української науки та входження її у світове наукове співтовариство. Пріцак доклав багато зусиль для створення Інституту сходознавства

та налагодження контактів із західними сходознавчими центрами.

Ще одна риса Омеляна Пріцака — відповідальне ставлення до своєї бібліотеки та архіву, до кожного писемного документа. Після їх перевезення до Києва у Національному університеті «Києво-Могилянська академія» був створений Меморіальний кабінет О. Пріцака, де всі охочі — студенти, викладачі, науковці — можуть працювати з унікальними, почасти раритетними книгами, архівними документами вченого. Доступ до колекції сходознавця отримує кожен, хто запишеться до бібліотеки Києво-Могилянської академії. У читальному залі — зручні робочі місця, крісла біг-беги і невимушена атмосфера.

Матеріали — в інтернет

— Загалом у бібліотеці Пріцака є близько 20 тисяч одиниць книг, написаних більш ніж 20 мовами! Це основні європейські мови, а також арабська, турецька, китайська, корейська, японська та інші

Професор Омелян Пріцак під час однієї зі своїх численних поїздок світом

східні мови. Усі книги, в тому числі іноземними мовами, ми ідентифікуємо, описуємо та викладаємо інформацію в інтернет одразу після опрацювання, оскільки в нашій бібліотеці функціонує електронний каталог, — розповідає пані Сидорчук. — Це дуже зручно для наших користувачів, особливо студентів і молодих дослідників, які можуть замовити книги з колекції Пріцака в онлайн-системі.

Архів Омеляна Пріцака багатий матеріалами про усе його життя. Для тернопольян цікавими, звісно, будуть ті документи, які висвітлюють тернопільський період.

— А які вірші він писав, коли ще навчався у тернопільській гімназії! — веде далі Таїса Сидорчук. — Є тут і патріотичні теми, і про кохання, навіть відчуття свого покликання — наука.

*Галю моя мила...
Галю моя мила!
Коби б хоч крихітку
Ти мене любила,
Я б немов ту квітку*

*Леліав, кохав би.
До серця-серденька
Тебе пригортав би.
Ах, моя миленька!*

*Ти тоді для мене
Була б цілим світом,
І любов, що гине,
Зацвіла б ще цвітом.*

*Квітом, що не в'яне,
А квіте в всі пори
Квітом невинної
Справжньої любови.*

ТЕРНОПІЛЬ, 16-18 СІЧНЯ 1936 Р.

Віталій Мисонець збудував корабель із монет та купюр

ЄВГЕНІЯ ЦЕБРИЙ, 0-96-915-39-23, TSEBRIJ@GMAIL.COM

Корабель із копійок вагою 20 кілограмів виготовив нещодавно Віталій Мисонець. На збір матеріалів та роботу майстер витратив два роки. На будівництво корабля пішло 5500 монет номіналом 5 і 10 копійок. Загальна сума, в яку обійшовся корабель, — близько 400 гривень, розповідає Віталій.

Це перша його робота, зроблена із грошей, проте, як запевняє хлопця, — не остання.

Віталій Мисонець — родом із Дубенського району Рівненської області. Нещодавно він завантажив у соцмережі фотографії виготовленого власноруч корабля з копійок. Робота дуже сподобалася друзям хлопця. А користувачі соцмереж почали активно поширювати її у себе на сторінках. Виріб Віталія став популярним і серед тернопольян.

Автор роботи за професією столяр. Йому подобається робити щось цікаве своїми руками,

особливо з дерева.

— Ідея виготовити корабель із монет виникла спонтанно, — розповідає він. — Можливо, сімейне життя надихнуло (посміхається — прим. авт). Два з половиною роки тому я одружився, а через деякий час після цього взявся за корабель.

Працювати було непросто, але цікаво. Секрет шедевру — терпіння, монети і клей. Ескіз корабля майстер знайшов в Інтернеті. Каже, що бачив у мережі схожу роботу, але виготовлену з різних монет.

— Коли я показав фотографію цього судна, ніхто з друзів спершу не повірив, що він може важити 20 кілограмів, — розповідає Віталій. — Багато хто приходив, щоб подивитися. Також я отримав багато відгуків у соцмережах. Коментарі бувають різні, але більшість з них — позитивні.

Віталій Мисонець каже, що не планує зупинитися на досягнутому. У його планах — ще одна робота з копійок іншого номіналу.

Що це буде, майстер наразі тримає у секреті.

До речі, цікаві кораблі у Тернополі демонстрував й інший волинянин. Мініатюрні моделі вітрильників у пляшках виготовляє Володимир Яшук із Луцька. Нещодавно з виставкою своїх робіт він побував у Тернополі.

Серед суден, які виготовив пан Володимир, багато таких, які зустрічалися в художніх фільмах, мультфільмах, літературі, історії. Так, тут є «Чорна перлина» з «Піратів Карибського моря», корабель із «Пурпурових вітрил» Олександра Гріна, вітрильник із повісті Ернеста Хемінгуея «Старий і море», «Трінідад» — корабель першої навколосвітньої експедиції Магелана, бойовий човен Київської Русі та багато інших.

Загалом на виставці було 167 кораблів. Виготовлені судна із найнесподіваніших матеріалів — павутини, мухомора, пелюсток нарциса та півонії, листя берези, вільхи, дуба, клена.

На будівництво корабля Віталій Мисонець витратив 5500 монет номіналом 5 і 10 копійок. Загальна сума — близько 400 гривень

1400 ГЕКТАРІВ У МІСТІ, СХОЖЕ, БУДУТЬ ДІЛИТИ

Скандал ■

При ліквідації радгоспів їхні землі мали розпаювати між працівниками. У Тернополі пішли іншим шляхом — підрили документи і позбавили людей цього права

АНДРІЙ ШКУЛА, 0-97-742-35-45,
SHKYLA@GMAIL.COM

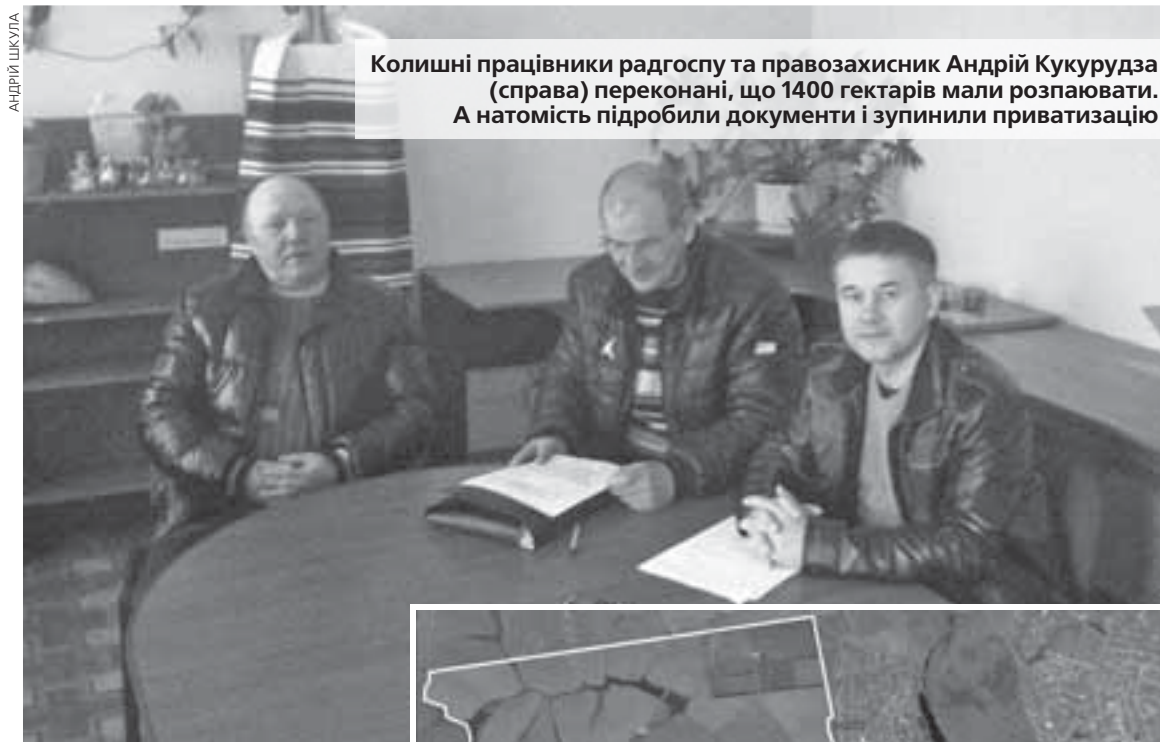
Обертів набирає проблема з більш ніж 1400 гектарами в районі «Кутківців» і «Пронятин», які зараз в підпорядкуванні Науково-дослідного виробничого господарства «Наука» (підрозділ Тернопільського національного економічного університету).

Проблема полягає в тому, що згадані землі в 90-х роках були закріплені за радгоспом «Тернопільський» і, згідно із законом, при реорганізації підприємства підлягали розпаюванню та приватизації між працівниками радгоспу. Проте, як стверджують працівники, в ті ж 90-ті тодішні керівники радгоспу та інші зацікавлені особи послали на те, що є рішення загальних зборів трудового колективу, яким працівники нібито погодилися передати землі для науково-дослідної роботи і відмовились від розпаювання.

Кримінальні справи

Упродовж останніх років люди оббивають пороги чиновників, аби довести, що вони не відмовлялись від розпаювання.

— Навчальний заклад і обласна рада у свій час виступили ініціаторами, аби від радгоспу «Тернопільський» вся земля та майно перейшли закладу як структурний підрозділ, — каже правозахисник Андрій Кукурудза. — Це призвело

Колишні працівники радгоспу та правозахисник Андрій Кукурудза (справа) переконані, що 1400 гектарів мали розпаювати. А натомість підрили документи і зупинили приватизацію

до того, що працівники втратили законне право на приватизацію, тобто на отримання майнових та земельних паїв. І основними у цьому процесі є загальні збори працівників, які нібито прийняли рішення про передачу майна. Хоча насправді, зі слів людей та за результатами слідчих дій, випливає, що зборів не було. Протоколу нема, люди такого рішення не приймали. Є фальшування.

Наразі правоохоронці відкрили два кримінальних провадження.

— Одне розслідування стосується розбазарювання земель, які раніше належали радгоспу, справа порушена за фактом, — пояснює пан Андрій. — Інше провадження — незаконних дій посадових осіб, які фактично призвели до втрати працівниками радгоспу права на приватизацію цього сільськогосподарського підприємства. В обох справах, думаю, будуть фігурувати посадові особи навчального закладу, обласної та міської ради, посадовці Фонду державного майна.

У редакції є відповіді міської ради та ТНЕУ, у яких йдеться про те, що роздачі земель радгоспу (на ділянки під міське кладови-

На мапі позначена територія колишнього радгоспу «Тернопільський». Площа землі — більше 1400 гектарів

ще — прим. авт.) не було. Тобто офіційно площі з 90-х років не змінювались, а самі землі нині використовують для науково-дослідних та господарських цілей «Науки».

Однак колишні працівники радгоспу разом із юристом стверджують, що це неправда.

— Підозрюю, що за часів існування радгоспу в загальну площу земельної ділянки не включали площі ровів, канав, заболочених ділянок, — говорить пан Андрій. — Тому тепер, коли вже віддали частину нормальної землі, порахували ту, яку раніше документально не враховували. Фактично нібито і не змінилося нічого. Але ці всі моменти має встановити слідство.

Поки тривають розслідування, працівники радгоспу відновлюють свої права через суд. Наразі подали позов до окружного адміністративного суду, у якому ставлять вимоги про визнання протиправним і просять скасувати розпорядження Кабміну від 14 лютого 1995 року, наказ Міністерства сільського господарства і продовольства України (зараз — Міністерство аграрної політики та продовольства) від 28 березня 1995 року та наказ Міністерства освіти і науки від 17 липня 1997 року, якими землю радгоспу віддали навчальному закладу. Тобто колишні працівники радгоспу «відмотують» все до первинного стану.

Вигода є і для міста

Право на розпайовані землі мають лише живі працівники, а не їхні родини. Нині залишилось лише 280 працівників із 400. Якщо розпаювання таки відбудеться, люди не отримають і половини землі, яка була в радгоспу, адже кожен із пайовиків отримає в середньому по два гектари.

— Роками ми стукали в різні двері та оббивали пороги, аби нам допомогли відновити наше законне право, — каже один з колишніх працівників радгоспу (прізвище та ім'я редакції відоме — прим. авт.). — Марно! Тому зараз активніше виборюємо це конституційне право. Частина людей дуже озлоблена, але ми не здамося.

Фахівець з питань землекористування та земельної сфери Михайло Федішин говорить, що при відновленні процесу розпаювання виграють усі сторони.

— Якщо розпаювання відбудеться, то колишні працівники отримають земельну частку — паї площею, яка є середньою для області, тобто близько двох гектарів кожен, — каже пан Михайло. — З тих, що залишаться, можна сформувати земельний резерв для розвитку міста з перспективою використання до 2050 року. Частину землі варто залишити для дослідних випробовувань університету. Перспективна площа дозволить розмістити як багатопверхову житлову забудову — новий масив, так і ділянки під садибну будову чи садівництво. Приватизацію радгоспу призупинили незаконно, також сумнівною є передача земель навчальному закладу. Вирішенням цього питання можна одночасно «вбити» декількох зайців: люди отримають свої законні наділи, тернополяни — землі, припиниться ушільнена забудова. Там, де були теплиці, є площі з інфраструктурою. Ці місця є перспективними технопарками, а це прибутки міста, робочі місця, податки.

Журналісти «RIA плюс» й надалі стежитимуть за ситуацією з розпаюванням та ходом кримінальних проваджень. Процес для людей буде непростим, бо йдеться про землю, а земля — це гроші.

Рятувальники тепер — у «підвішеному» стані

АНДРІЙ ШКУЛА, 0-97-742-35-45,
SHKYLA@GMAIL.COM

Депутати міськради не продовжили безоплатне користування комунальним приміщенням на «Дальньому» пляжі рятувально-водолазної служби. Зараз рятувальники в «підвішеному стані».

Причина такої позиції депутатів — часті випадки браконьєрства на Ставі з можливою участю працівників служби.

2 березня активісти ГО «Скеля» спільно з журналістами, правоохоронцями, представниками міськради виявили на території станції близько 70 мішків із сітками, спеціальну лебідку, яка дозволяє знімати сіт з берега, автоматичний пристрій, яким можна протягувати тенета попід лід. Знайшли виловлену рибу — як свіжу, так і закопчену чи засушену і в процесі

вудження. Правоохоронці відкрили кримінальне провадження.

— Працівники станції зізнаються, що такий промисел — звичне явище, — каже керівник ГО «Скеля» Андрій Об'єщик. — Ми неодноразово виявляли факти незаконного браконьєрського вилову риби. Цього разу вдалось потрапити на територію з правоохоронцями і побачити масштаби. Такі ж випадки були і в районах — на інших станціях служби.

Керівник служби Василь Козак говорить, що факт зберігання сіток дійсно є, за що він вже дав працівникам догани. Сам вилов — не задокументований. Мовляв, знайдену рибу працівники могли купити на ринку і готувати для власних потреб.

— Сітки також використовують для виявлення тіл людей, які втопились, — каже пан Козак. —

На річках мушені перегороджувати русло, бо тіло відносить течією.

Крапки над «і» з цього приводу розставляють правоохоронці та суд.

Коли депутати розглядали питання продовження оренди, приміщення пропонували віддати активістам ГО «Скеля». Були й такі, які вважають, що забирати від водойми цю службу — не добре. Як варіант — спільне користування, тоді і контроль буде, і зловживань поменшає. Чи готові активісти ділитися з рятувальниками?

— Потрібно, аби приміщенням користувались усі організації, які дбають про став, — зауважує Андрій Об'єщик. — Чи потрібна там ця служба — під питанням. Пляж в оренді, рятувальників мав би забезпечити на сезон орендар. А служба, яка там сидить і займається тим, що ми бачили, — навряд чи потрібна.

На території та в приміщенні Станції рятувально-водолазної служби активісти та правоохоронці виявили як знаряддя для браконьєрства, так і рибу

СУЧАСНА ДІАГНОСТИКА СИСТЕМОЮ ХОЛТЕРІВСЬКОГО МОНІТОРИНГУ

ПРЕС-СЛУЖБА «МЕДТЕХНІКА»

Мабуть, немає такої людини, яка б не прагнула отримати якісне медичне обслуговування, повноцінний пакет соціального страхування тощо. А все це входить до категорій забезпечення державою. І такі кроки робляться, можливо, ще не в тій кількості, в якій нам хотілось би. Проте Верховною Радою був прийнятий Закон України про «Публічні закупівлі». Він вводиться в дію з 1 квітня 2016 року — для центральних органів виконавчої влади та замовників, що здійснюють діяльність в окремих сферах господарювання. Метою цього Закону є забезпечення ефективного та прозорого здійснення закупівель, створення конкурентного середовища у сфері публічних закупівель, запобігання проявам корупції у цій галузі, розвиток добросовісної конкуренції та економія бюджетних коштів.

З ініціативи мера Тернополя усім комунальним закладам, а також суб'єктам підприємницької діяльності було запропоновано при здійсненні закупівель у тестовому режимі скористатись пілотним проектом електронних державних закупівель ProZorro. Першим медичним закладом, який виявив бажання спробувати здійснити закупівлі

за допомогою даного електронного майданчика, була міська комунальна лікарня №2. Адміністрація відкрила електронні торги на закупівлю комплексу холтерівського моніторингу ЕКГ, що застосовується для діагностики ішемічної хвороби серця, порушень ритму та провідності серця, а також оцінки ефективності лікування серцево-судинних захворювань. Участь у цих торгах брали представники з продажу медичного обладнання з усієї України. Приємною несподіванкою стала перемога у тендері магазину-салону «Медтехніка» з Тернополя. Саме він запропонував найбільш лояльну ціну, і що найприємніше, обладнання вітчизняного виробника.

Власне, підтримка українських виробників медичного обладнан-

ня та ціни заводів-виробників і є відмінною рисою роботи даного магазину. Головну ціль, яку переслідують власники магазину, є забезпечення максимальної наявності найефективніших медичних засобів для медичних закладів та населення за доступними цінами, допомогти головним лікарям та керівникам різних медичних закладів підняти якість надання медичних послуг на найвищий рівень.

У магазині є два зали з медтехнікою: перший зал для населення, другий — для медичних закладів різного напрямку. Асортимент товару тут дуже великого діапазону: від різних засобів медичного призначення для мешканців міста до обладнання для хірургії, кардіології, мобілізації, реанімації, кисневі,

стерилізаційні, ультразвукові діагностичні, рентгенодіагностичні апарати тощо.

Тож якщо Вас цікавить кваліфікована консультація з придбання якісного медичного об-

ладнання за доступними цінами, звертайтеся у магазин-салон «Медтехніка» за адресою: м. Тернопіль, вул. Б. Хмельницького, 29 або ж телефонуйте за номерами: (0352) 22-01-80, 067-350-85-50.

РЕКЛАМА

Художники шукають стіну для портрета Скрябіна

Ескізи портрета Скрябіна, яку хочуть розмістити у Тернополі, створила творча команда Just art

ЕВГЕНІЯ ЦЕБРІЙ, 0-96-915-39-23,
TSEBRIJ@GMAIL.COM

Мешканці будинку на вул. Академіка Брюкнера, 3 не дозволили намалювати портрет Скрябіна на стіні будинку. Хтось хоче, щоб усе залишилось, як є, а дехто планує утеплювати цю стіну. Активісти шукають інші будівлі, каже керівник патронатного відділу міськради Максим Черкашин.

— Як варіант розглядають будинок на вул. Грушевського, 1 — стіна будинку у дворі над аркою, який виходить на Театральний май-

дан, — каже він. — На цю стіну не виходять вікна, тому і малюнок тут нікому не заважатиме. Це також багатолодне місце, де портрет Кузьми зможуть побачити чимало людей.

Максим Черкашин додає, що будинок на вул. Брюкнера, 3 — проблемний і з його мешканцями важко дійти згоди щодо арт-проектів. Нагадаємо, восени минулого року тут хотіли намалювати портрет митрополита Андрія Шептицького. Над цим малюнком працювали одеські художники у рамках фестивалю вуличного мис-

тецтва «артРвізія». Вони вже нанесли перші штрихи зображення, але завершити роботу митцям не дозволили четверо мешканців будинку з вул. Сагайдачного. Переконати людей художникам так і не вдалося, хоч дозволи вони отримали і від архітекторів, і від міськради, і від правоохоронців, і від жеку, навіть від священників.

— Коли активісти ГО «Молодіжне об'єднання «Файне місто» подали ідею намалювати портрет Кузьми, міськрада була не проти, — каже пан Черкашин. — Але із мешканцями, поро-

зуміння не знайшли. Там живуть пенсіонери, і вони категорично проти зображення на стіні портрета. Одні хочуть утеплювати стіну, власників іншої квартири нема, її винаймають студенти, які не хочуть ні на що погоджуватись. Мер запропонував розмалювати двоповерховий міст, що між вул. Збарзькою та Крушельницької.

Одна група художників уже готує ескізи пропозиції, запрошують інші художні об'єднання до співпраці. Ідеї можна надсилати у «Фейсбук» Максиму Черкашину.

РЕКЛАМА

Другі окуляри за півціни
Оптика Fielmann

У нас Ви без будь-яких проблем отримаєте другі окуляри в чеку за півціни, а також:

- безкоштовну діагностику зору;
- великий вибір німецьких оправ по гарантовано вигідній ціні;
- другі окуляри в чеку за півціни*;
- безкоштовний фірмовий футляр та серветку;
- безкоштовне сервісне обслуговування;
- три роки гарантії.

* умови акції - у салонах Fielmann
 м. Тернопіль, вул. Руська, 4; (0352) 52-82-23

РІА

ВІЗИТКИ 195 грн / 1000 шт.*

(0352) 43-00-50
 (099) 921-30-75

Пред'явнику знижка 5%

«ЧАРІВНЕ ПЕРЕВТІЛЕННЯ» ВІД «RIA ПЛЮС»

Краса ■

Переможницю конкурсу нагородять 16 березня. У подарунок вона отримає сукню від студії одягу

ЄВГЕНІЯ ЦЕБРІЙ, 0-96-915-39-23,
TSEBRIJ@GMAIL.COM

Побачити себе в новому образі та поекспериментувати із зовнішністю мали можливість п'ятеро тернополянок. Саме їх відібрала редакція газети «RIA плюс» та сайт 20minut.ua для участі у конкурсі «Чарівне перевтілення». Загалом претенденток було десять.

Над образом жінок працювали перукарі та візажисти салону краси «Таміла», стилісти студії одягу Vovk. А фотосесії у новому образі тернополянок зробив фотограф Віталій Ваврух.

— До 15 березня включно тривало голосування на сайті 20minut.ua, де тернополянки могли обрати свою фаворитку, — каже керівник відділу промо Тернопільської філії Медіа Корпорації RIA Олена Моргун. — На переможницю конкурсу чекає приємний подарунок — сукня від студії одягу Vovk, а також подарунки від організаторів та партнерів: газети «RIA плюс», салону краси «Таміла» та фотографа Віталія Вавруха. 16 березня о 19.00 відбудеться нагородження переможниці у ресторані «Арт Авеню».

Тернополянки, які взяли участь у конкурсі, поділились своїми враженнями щодо перевтілення. Для них це був новий досвід, результати від якого різні. Одні жінки в захваті проектом і вважають корисними поради фахівців, інші продовжать шукати та пробувати щось нове і надалі, адже перевтілення цього разу не виправдало їхніх сподівань.

Надія Дитюк (53 р.)

— Враження від перевтілення у мене якнайкращі. Я ніколи нічого подібного для себе не робила, але давно хотіла спробувати себе в новому амплуа, та все якось не наважувалася. Донька порадила взяти участь у конкурсі «Чарівне перевтілення», і я подала заявку. Друзі, рідні та співробітники були просто шоковані моїм новим образом. Більше б таких конкурсів, особливо для старших!

Мені змінили зачіску, перефарбували волосся, зробили чудовий макіяж та підібрали сукню до лиця. До речі, сукню із цієї колекції я собі одразу на місці і придбала! Я дуже вдячна і майстрам, і фотографові за старання та професіоналізм. А газеті «RIA плюс» за те, що організувала такий конкурс. Зараз такий складний у країні час, що важко собі дозволити салони краси. Тому така можливість для мене — це промінь сонця.

Любов Дуліб'яник (45 р.)

— Вирішила взяти участь у конкурсі, адже давно збиралася щось змінити в собі, поекспериментувати. А була така нагода, тому й

Олесі Кравчук було цікаво побувати у новому образі

Наталія Гуменюк вважає, що її перевтілення вдалося на всі сто

вирішила нею скористатися. Тим більше, весна на носі, чому б не змінитися та не омолодитися? Вдячна майстрам за старання, проте мої сподівання від перевтілення не виправдалися. Тому продовжуватиму шукати себе далі. Я вдячна за таку можливість. Це новий досвід. Я готова експериментувати далі. Адже те, що вийшло цього разу, мені

До 15 березня тривало
голосування на сайті

20minut.ua, де тернополянки
обирали свою фаворитку.

А 16 березня відбудеться
нагородження

переможниці

не дуже сподобалося, діти теж були не в захваті. Мені змінили зачіску, волосся пофарбували у рудуватий колір. Я давно хотіла постригтися і змінити колір волосся. Також зробили макіяж та підібрали сукню. Щодо макіяжу, то я ніколи так крикливо не фарбуюся, але для фотосесії такий макіяж був доречним.

Олеся Кравчук (35 р.)

— Перевтілення вдалося. Спробувати себе в новому образі мені

було дуже цікаво. Надихнуло спілкування з майстрами, деякі їхні поради використовуватиму і надалі. Мені дуже сподобалося, як стиліст оперативно визначила, який колір волосся буде мені до лиця. Вона глянула на колір моїх очей, волосся й одразу сказала, що мені підійде коричневий відтінок. Я була відкрита до всього, але таким кольором пасма я раніше не фарбувала. Вийшло гарно та природньо!

Мене постригли під довге каре та зробили укладку. Макіяж був театральний, який більше підходить для фотосесії, а не для повсякденного життя. Проте такий образ мені сподобався. Під час перевтілення я вперше в житті приміряла сукню довжиною до підлоги. Результат мене приємно вразив. Такі сукні на комусь мені й раніше подобались, але сама я так не одягнула б. Тому дуже хотілося приміряти щось, чого зазвичай не ношу.

Вікторія Кухта (41 р.)

— Перевтілення для мене виявилось непростим досвідом. Мої очікування не виправдалися, та я ставлюся до ситуації з оптимізмом. Про конкурс «Чарівне перевтілення» прочитала в інтернеті. Прийшла весна, от я і вирішила оновитися. Не раз бачила подібні передачі, де кардинально змінюють образи людей. Тож я заповнила

Очікування від перевтілення у Вікторії Кухти не виправдалися

Любов Дуліб'яник готова до експериментів і шукатиме себе далі

Надія Дитюк каже, що її враження від перевтілення чудові

анкету для участі. Результат мене дуже сподобався — мене зробили старшою.

Та й перефарбувати так, як задував перукар, не вдалося, адже моє волосся просто не піддається фарбуванню. І загалом перукарський процес затягнувся на декілька годин, це мене дуже виснажило. Та й часу на макіяж візажисту забракло. Відтак він не вдав.

А от підбором сукні я дуже задоволена. Дівчатам зі студії одягу я поставила б п'ять із плюсом. Сукню вибрали красиву і зі смаком.

Насправді акція з перевтіленням — дуже цікава ідея, тому я не хочу відбивати бажання в інших жінок брати участь у таких конкурсах. Те, що не все вдалося у моєму випадку, — можливо, просто збіг обставин.

Наталія Гуменюк (39 р.)

— Вирішила перевтілитися до 8 Березня. Хотіла спробувати себе в новому образі. Як на мене, усе вдалося. Я подала заявку на участь у конкурсі, проте навіть не думала, що мене виберуть. Тому така новина стала для мене несподіванкою. Макіяж, зачіска, одяг — усе мені дуже сподобалося!

У мене довге волосся, і перукарі не змінювали його довжину, лише трохи змоделивали зачіску та додали їй об'єму. Також дуже гарно пофарбували пасма у техніці омбре. Я взагалі ніколи не фарбувала волосся, тому дивилася і дивувалася. Всі мої друзі, знайомі, співробітники мене просто не впізнають! Сподобалась мені підібрана сукня, її колір та фасон. Адже я дуже люблю червоний колір.

СКОРОТЯТЬ СЛУЖБОВЦІВ УПРАВЛІННЯ ЮСТИЦІЇ

Реформи ■ Понад 4 000 службовців планують скоротити у рамках реформування органів юстиції. На Тернопільщині під звільнення потрапляють 25% працівників, але їм обіцяють робочі місця в інших відділах

НАТАЛІЯ БУРЛАКУ, 0-97-445-82-67,
NATALIYA.BURLAKU@GMAIL.COM

Детальніше про те, хто отримує функції реєстратора, про безкоштовну правову допомогу та заміщення вакантних посад поговорили під час чату у п'ятницю, 11 березня.

Раніше, як розповів заступник начальника управління державної виконавчої служби Юрій Коваль, монополістом у сфері реєстрації бізнесу, майнових прав, нерухомості, громадських організацій була державна реєстраційна служба, а тепер у межах децентралізації ці функції передають органам місцевого самоврядування та нотаріусам. Це дасть можливість значно зменшити черги та пришвидшити процедуру.

У рамках проведення реформування під ліквідацію потрапляють 586 районних та міських управлінь. Передбачено скоротити понад 4 тисячі службовців. Уже у травні цього року розпочнеться конкурс на заміщення вакантних посад у цих

Під час чату поговорили про те, які зміни відбудуться після реформування органів юстиції

підрозділах. Ще 2013 року було запроваджено центри надання вторинної правової допомоги, які успішно працюють і тепер. Скористатися їхніми послугами можуть різні категорії громадян, насамперед це пенсіонери, ветерани, інваліди, учасники АТО, діти-сироти та їхні опікуни, інші.

— Послугами центрів скористалися понад 200 тисяч громадян, а це, у свою чергу, дозволило мінімізувати ризики свідчень проти себе при вчиненні правоохоронними органами тиску на особу, коли з нею спілкувалися без адвоката, — говорить посадовець. — Загалом упродовж минулих двох років судді винесли 378 виправдувальних вироків саме в тих справах, які вели адвокати системи безоплатної

правової допомоги, чого раніше взагалі не було. До речі, під час Революції Гідності до центрів надійшло 389 звернень про затримання осіб у зв'язку з масовими мирними акціями. Понад 80 відсотків з них скористалися правом на безоплатну правову допомогу, завдяки клопотанням захисників майже дві третини з них були звільнені з-під варти, а до них були застосовані більш м'які заходи запобіжного впливу.

З липня минулого року центри одержали право надавати допомогу ще й у цивільних та адміністративних справах, що значно розширює спектр можливостей на отримання громадянами консультацій та захист їхніх законних інтересів у судах. У нашій області

з ними співпрацюють 80 спеціальних відібраних адвокатів.

З ініціативи Міністерства юстиції, як розповіли гості чату, цього року розпочали реформу пенітенціарної системи, адже ми одержали у спадок репресивну систему, яка не відповідає вимогам сьогодення та європейським цінностям.

— Склалася ситуація, коли 30 тисяч співробітників стережуть 53 тисячі засуджених і 17 тисяч тих, які перебувають у слідчих

ізоляторах, — каже Юрій Коваль. — Рівень заповненості закладів системи складає трохи більше ніж 60 відсотків, а затрати на утримання одного ув'язненого — 300 тисяч гривень на рік. Комплексна реформа має змінити обличчя пенітенціарної системи. Вона передбачає скорочення кількості регіональних управлінь з 24 до 5-ти, удвічі менше стане і обслуговуючого персоналу. Поетапно підніматимуть заробітну плату для працівників.

ГОСТЯМИ ПРОГРАМИ БУЛИ:

- Заступник начальника Управління з питань державної реєстрації Ольга Чепурна.
- Заступник начальника Управління державної виконавчої служби Юрій Коваль.

НАЙЦІКАВИШІ ВІДГУКИ З САЙТУ [HTTP://TE.20MINUT.UA/10485923](http://te.20minut.ua/10485923)

Анонім

Коли свідоцтво про народження дитини можна буде отримати і в пологовому на Купчинського, а не лише на Замковій?

Ольга Чепурна

З 15 грудня 2015 року свідоцтва про народження дитини уже видають у пологовому будинку №2 на вул. Купчинського. Наразі там перші документи отримали 138 малюків. Цей сервіс плануємо запустити і в інших закладах області. Пропонуємо батькам звертатися у пологовий будинок, де наші працівники зберуть усю необхідну для видачі свідоцтва інформацію. Таким чином, людям не потрібно витрачати час на черги у відділах реєстрації актів цивільного стану. Звісно, батьки також можуть звертатися і у РАЦС.

Щоб отримати свідоцтво в пологовому будинку, потрібно надати медичну довідку про народження дитини, свідоцтво про шлюб і паспорти — батька і матері.

Практику видачі свідоцтв в амбулаторіях сімейної медицини також збираємось втілювати.

Анонім

Скільки людей вже надіслали заяви про укладення шлюбу електро-

ною поштою від початку функціонування цієї послуги?

Ольга Чепурна

Нині десять молодих пар одружилися за допомогою цієї послуги. Узагалі, крім реєстрації шлюбу, можна подати документи і на прийом, і на консультацію. Загалом 18 тернополян звернулись в онлайн-режимі.

Ця послуга популярна у місті, однак не дуже поширена в районах. Для того, щоб скористатися цим видом послуг, потрібно зайти на сайт Міністерства юстиції, створити свій кабінет і за підказками сайту здійснити операцію. Нічого складного там немає.

Після онлайн-звернення оригінали документів потрібно принести у вказаний працівниками день і час. Молодіята повинні з'явитися у РАЦС протягом трьох днів та скріпити своє волевиявлення підписами.

marilka

Нарешті тих держреєстраторів розженуть і більше не буде такого безладу, коли треба було приходити о 5-й ранку, щоб зайняти чергу за талончиками. Бо о 8-й ранку, коли відкривається служба, талончиків уже немає. Людей

щоразу футболили, бо нормально не могли пояснити, який перелік документів потрібен.

Ольга Чепурна

Райдержадміністрації, виконавчі органи отримають функції держреєстраторів, ми їм передаємо всі повноваження. У кожному районі вже створені відділи. Проводимо навчання працівників, підключаємо до державного реєстру. 30 квітня — остаточна дата, коли райдержадміністрації та виконавчі органи рад міст обласного значення надаватимуть ці послуги. Крім того, такі функції можуть виконувати і нотаріуси. Але така приватна організація повинна мати не менше трьох державних реєстраторів та пройти відповідну акредитацію Мін'юсту.

Анонім

Кого скоротять у процесі реформування?

Юрій Коваль

Функції будуть розподілені між 25 головними територіальними управліннями юстиції та центрами безоплатної правової допомоги. Завдяки втіленню реформи на місцях створимо бюро правової допомоги. У них працюватимуть

два-три юристи, які здійснюватимуть правоосвітницьку діяльність. На зміну районним управлінням юстиції також можуть прийти ці бюро. Загалом в області плануємо скоротити близько 25% працівників органів управління. Декому з них пропонуватимемо перейти в інші структурні підрозділи.

Микола

Які вакантні посади є?

Юрій Коваль

На сайті Мін'юсту є спеціальний розділ — «Вакансії». Тут можна їх переглянути.

Анонім

Як і коли відбирали адвокатів для надання безкоштовної допомоги? Розкажіть трохи про процедуру їхнього відбору.

Юрій Коваль

Відбір — на конкурсній основі. Є спеціальна комісія, яка розглядає документи. Їхній перелік є на сайті Мін'юсту. Після складання тестів і проходження співбесіди їм надають право на безоплатну правову допомогу. Є перелік осіб, які можуть ними скористатися. Це інваліди, пенсіонери, учасники АТО, малозабезпечені верстви

населення тощо.

Тернопольянка

Розкажіть більше про центри безоплатної правової допомоги.

Юрій Коваль

Соціально незахищеним категоріям громадян у цьому центрі безкоштовно надають послуги адвокатів для представництва їхніх інтересів у цивільних та адміністративних судових справах, а також якщо вони є свідками чи потерпілими у кримінальних впровадженнях.

За півроку у міській центр за отриманням безоплатної правової допомоги звернулися 274 особи, з них 202 особи отримали роз'яснення та консультації, а 72 — призначили адвокатів.

Діяльність місцевого центру поширюється на територію Бережанського, Зборівського, Козівського, Підволочиського, Підгаєцького, Тернопільського районів і Тернополя.

Місцевий центр із надання безоплатної вторинної правової допомоги міститься за адресою: м. Тернопіль, вул. Шпитальна, 7. Контактні номери: (0352) 52-15-20, 52-15-26. Прийом громадян — із понеділка до п'ятниці.

facebook

АЛЬОНА КАМЕНЯРСЬКА, ГРОМАДСЬКИЙ АКТИВІСТ, ПОМІЧНИК ДЕПУТАТА:

— Можна жаліти себе і втішати думкою, що буває і гірше. Терпіти образи, покірно давати хабар, ковтати всю гидоту, яку нам подають, ніби цукерку... Нас, простих людей, не чують, використовують. А ми мовчимо, хоча бачимо, як нашими руками і кров'ю вельможі вирішують свої забаганки... Причому безкарно... То нас за розчавлену курку сусіда посадять за ґрати. Їх же за збиту автомобілем дитину відпустять. Ще пожаліють, зроблять морально постраждалим — за «відкат». Це нас за невеличке порушення закону притягнуть до кримінальної відповідальності і «пропечатають» у пресі за скоєний злочин. Дадуть максимальний вирок, який не підлягатиме оскарженню. Вони ж крадуть чесно і відкрито, прокручують масштабні оборудки. А якщо когось і з них і впіймали, «задокументували», то лише тому, що в цей момент став комусь

неугодним. І судять його не за крадіжку, а за те, що не знав законів неписаних. Не знав таблички ділення, перейшов дорогу більшої, ніж сам, шишці. Всуваю носа, куди пхати не треба було... Що думаєте: він довго відсидить? Самі знаєте, що ні. Відкатик дасть, кому треба, перепросить і підл...же всім дути, залучить кума-брата-свата. Результат: всі задоволені і щасливі! На посаді поновлений!!!

Спостерігаю за ними — і нудити починає. На людях лайном один одного поливають, всю сесію показово звинувачують один одного, а за кутом «рішають», як поділити куш. Потім — одягнув вишиванку, взяв прапор в руки і промови читає, які ще й не сам писав. А ми то «хаваєм». Знаємо, що воно лайно, але і далі голосуємо за нього, бо зі всього лайна він найпривабливіше. Може, досить у лайні копірситись?

facebook

ТАРАС КОКОВСЬКИЙ, СВЯЩЕНИК, ЛІТЕРАТОР:

— Скидається на те, що одна мужня дівчина-українка (Надія Савченко) стала нині не лише символом нескореної України, а й потенційною загрозою для багатьох наших псевдопатріотів і політиків. Українській державі зараз конче потрібна

і Надія, і подібні до неї провідники, очільники, ладні жертвувати заради сьогодення і майбутнього гідної, дійсно демократичної України всім, навіть власним життям. Час бавитися в політику, удавану боротьбу з корупцією минув.

facebook

ВОЛОДИМИР ГЕВКО, РЕКЛАМІСТ:

— Українська політика — це більше шоубіз, аніж, власне, політика. Усе заточене під публічність — будь-який вітчизняний можновладець і палець не поворухне, якщо цього ніхто не побачить. Усе заради рейтингу, причому рейтингу найгіршого штибу — медіа-упізнаваності. Плювати на прагматику, головне — накрутити собі рекламних контактів перед виборами. Обличчя головні, тексти на політичних білбордах навіть не друкують, вони восьмирядні.

Справжній «Фейсбук» — це політична агітація будь-яких виборів на Україні.

Найбільша біда в тому, що наші політики є сувереністами і поводяться відповідно — вередливі, розбещені і п'яні за кермом. Якби своїх дико дисонуючих із офіційними зарплатами авт — то ще півбіди. П'яні за кермом країни. Соціальні ліфти в українському політикумі шугають зі швидкістю експресів — шшуух! І от ти, із провінційного містечка, —

уже сидиш у Верховній Раді, кнопки натискаєш. Шууух! І ти вже за рік, оточившись помічниками, на «Лексусі», майже король, благо, свита є.

Колись одного із семи найголовніших політиків Швейцарії спитали, чи не бояться вони всі разом летіти в одному вертольоті і що буде, якщо він розіб'ється. Відповідь була геніальною — буде горе у семи швейцарських родинах. Все. Сім менеджерів, хай навіть топ-рівня.

Український народ сприймає нашу політику, як серіал, не більше. Хто впав зі сходів, кого отруїли, хто в Шустера найкрасномовніше матюкався. А актори раді старатись — драматичні ефекти, екскаватори, інвалідні візки, сердечні напади на лавках підсудних. Фабрика мрій.

Наразі ми не будемо державу. Наразі ми «граємо кіно». От тільки у рекламних паузах тепер не рекламують хед-енд-шолдерс. У рекламних паузах тепер луплять із «Гравців».

facebook

ОЛЕНА СТЕПАНОВА, ЮРИСТ, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ:

— От дуже хочеться на все плюнути. Ну справді. Часом нерви не витримують. Але повертаюсь до Лесі Українки. «Ні, я жива. Я вічно буду жити, але в серці маю те, що не вмирає». Якби усі це від-

чували, то не було б цього гробаного нібито АТО (читай — війни), не було б тих всіх корупціонерів. Але справжні українці мають в серці те, що не вмирає. І все у нас буде добре!!!!

Колонка Олександра ВІЛЬЧИНСЬКОГО

Наша Надія

Хто тільки не пробує піаритися на героїзмі Надії Савченко? Та політикам не варто дивуватися їх боягузливому «мистецтву можливого», що нагадує хіба що мистецтво звалювати власні проблеми на інших. Хоча й негарно це, але ж ми давно знаємо ціну їхнім словам. Їх просто варто деякий час потерпіти, як неминуче зло, хоча б тому, що інакше можуть прийти освободителі, що ріжуть животи за українську мову, як на окупованому Донбасі... Та ще цинічніше виглядає, коли начеб і не політики, а просто заробітчани із-за Хутора Михайлівського, як-от Євгеній Кісельов, що вже років із десять пробує повчати нас на одному із запроданських телеканалів, і собі починають про Надію. Видно, наша Надія так уже їх усіх перелякала незламністю свого духу, що у товаришей і господ просто істерика, що у їхній історії, де жінка зазвичай обслуга, а у крашому випадку — лялька, нема аналогів. Отож цей невдаха Кісельов, що за десятиліття в Україні так і не спромігся вивчити української, думаю, все ж не через тупість, а просто через велику любов до нас, нічого крашого не придумав, як порівняти Надію Савченко із лучшими представительницями їхньої Московії із расейської імператрицею включно. Із Катериною II, мабуть? Гуляша, брехлива, вульгарна, Січ зруйнувала. Чим не приклад для кісельових? Втім, це їхні проблеми, але висновок один: маленька українка може бути сильнішою за цілу російську армію... Звичайно, із жінками, які боролися за Україну в лавах УНР, ОУН та УПА, вони нашу героїню ніколи не порівнюють, бо й досі бояться.

Колонка Василя СОЛТИСА

Кінець 40-х...

Тернопільщина, кінець 40-х...Якось вночі у хату до сільської вчительки попросилися гості. Постукали у вікно. Варіантів не відчинити на той час не було. Молоденька вчителька, яку після педучилища направили до нас на роботу із центральної України, неабияк перелякалася. А коли відчинила двері, злякалася ще більше. На порозі стояли кілька озброєних чоловіків. Це були бандерівці...

Дівчинка-вчителька відступила з порогу. Партизани почотились у хату. Сіли на лаву. Стали розпитувати — звідки, чого приїхала. Потім продунало питання: «Який предмет викладаєш?»

— Українську мову і літературу.

— Он як? — на обличчі старшого із групи бандерівців з'явилася зацікавленість. — А що ви вчите на уроках української літератури?

— Та багато чого вчимо, — відповіла вчителька. — Ну, для прикладу, вчимо твори Тараса Григоровича Шевченка.

— Прекрасно! — зрадів бандерівець. — Тільки добре вчи наших дітей про Тараса Шевченка. Добре старайся. Бо коли Україна стане незалежною, нам потрібні будуть грамотні люди.

На цьому, власне, і все. Бандерівці пішли з хати, не заподіявши їй нічого злого.

Вчителька, з якою це трапилося, потім дуже часто згадувала про зустріч із бандерівцями. Розказувала її і в радянські часи. Щоправда, тоді з іронією. Бо навіть у середині 80-х не вірилося, що слова, промовлені бандерівцем, збудуться. Згадувала про цю зустріч і в роки незалежності. Але в будь-якому випадку мораль історії така — треба вивчати творчість Шевченка. І не тільки його. Треба вчитися. Бо Україні потрібні грамотні люди.

Хто бере тих, які «беруть»?

ІГОР ДУДА

Нині «беруть» практично всі. Урочисті заяви і клятви обернулися гучним «пшиком». Захід тисне на нас, мовляв, приборкайте вашу корупцію, інакше двері до нашого дому для вас будуть зачиненими. Періодично декого показово ловлять на гарячому, зчиняють галас, щоб потім тихенько спустити гучну справу на гальмах...Причому захисників у «невинно звинувачених» не бракує — принцип кругової поруки діє майже безвідмовно. А серед аргументів часто можна почути, що звинувачений просто не міг вчинити злочину, тому що... не міг. Уся його патріотична постава і послужний список менеджера, мецената, хранителя народних традицій і духовних цінностей, просто дуже хорошої людини переконливо свідчать на його користь.

Добре було італійському психіатру Чезаре Ломброзо — він створив просте й зрозуміле вчення, згідно з яким злочинця виявляють за фізичними характеристиками. Потенційного маргінала, згідно із цією теорією, можна визначити за такими ознаками, як великі щелепи,

рецидивістів - убивць, гвалтівників, грабіжників, - нечасто зустрінеш юнака з тонкими рисами обличчя, мрійливим поглядом і поетичною натурою. А як бути з різномасними аферистами? З «рішалами» в елегантних костюмах, які у свої офісах і кабінетах від-

образу, в бутафорському мундирі. Спробуй візьми такого, як казав Жеглов-Висоцький, «за рупь, за двадцять». Хоча все ж беруть, хапають за загрєбуші руки... Тут, щоправда, теж є нюанс: розраховувати на повну незаангажованість наших правоохоронних органів — надто велика розкіш. На цьому часто й грають ввіймані за руку корупціонери — одразу ж зчиняють гвалт про «замовлення» чи «політичне переслідування». Шо ж, таке у нашій «правовій» державі дуже навіть можливе. Ситуація майже патова: нечистий на руку суб'єктів повинна виводити на чисту воду правоохоронна система, особливої довіри до якої у суспільства немає. Вихід один — відновити, точніше сказати, заново сформувати цю довіру ефективною і чесною роботою. Закінчення вийшло майже «радянське», але інше на думку не спадає.

Розраховувати на повну незаангажованість наших правоохоронних органів — надто велика розкіш. На цьому часто грають ввіймані за руку корупціонери

низьке чоло, сплющений ніс, клапаті вуха, залисини, довгі руки (я цілком підпадаю під деякі з цих критеріїв — І. Д.). Слід сказати, що в багатьох випадках кримінологічні передбачення дона Чезаре видаються точними — приміром, серед контингенту тюрем, де утримують

працьованими рухами ховають у шухляди конверти з «подяками» за «дружні» послуги і сприяння? Це вам не «відморожені» бандюки, які балакають на «фені», — це солідні, інтелігентні люди із зовнішністю Біла Гейтса. Або ж, ближче до національного етнографічного

ЯК ЖИВЕТЬСЯ НАШИМ У ПІВДЕННІЙ АФРИЦІ

Діаспора ■ 1000 українців живуть у Південно-Африканській Республіці. Тут діє українська громада, але немає жодної української церкви чи школи, а поселенці розкидані на великих просторах

Південно-Африканська Республіка — одна з екзотичних держав для українців. Знають про неї переважно з фільмів, історій про апартеїд (політика расової дискримінації проти чорношкірого населення — прим. авт.) та Нельсона Манделу. Та водночас у ПАР живуть багато українців і вони намагаються єднатися — особливо після Майдану та початку російської агресії.

Про життя українців у ПАР для читачів «RIA плюс» розповідає активіст громади у цій країні Дзвінка Качур.

— Скільки українців є у ПАР?

— За оцінками Посольства України в ПАР, українців — близько 1000 осіб. Думаю, насправді нас як мінімум вдвічі більше.

— У яких містах переважно вони живуть?

— У всіх великих містах Йоханнесбург, Преторія, Дурбан, Кейптаун.

— Довкола яких організацій, осередків гуртується українська громада?

— У ПАР немає історичної української діаспори. Сюди українці організовано не мігрували на початку століття або після Першої та Другої світових воєн. Тому тут немає жодної української церкви, школи чи культурного центру, які традиційно є центрами гуртування українців за кордоном. Тому гуртуються здебільшого навколо посольства і консульства.

Проте події, що відбувалися в Україні в 2013 та 2014 роках, а також російська агресія щодо України стали тим чинником, який сприяв об'єднанню українців по всьому світу, у тому числі у ПАР. Українці почали об'єднуватися для проведення акцій протесту біля російського консульства та посольства, а вже у липні 2015 року було офіційно зареєстровано організацію «Українська діаспора Південної Африки» — [http://ukrainiandiaspora.co.za/\(Ukrainian diaspora in South Africa\)](http://ukrainiandiaspora.co.za/(Ukrainian%20diaspora%20in%20South%20Africa)). Організація має три географічні осередки: Йоханнесбург, Кейптаун і Преторія.

— Чи існує організоване культурне життя нашої громади: концерти, спільне дозвілля тощо?

— Зусиллями громади у Преторії і Кейптауні регулярно проводяться заходи, які сприяють підтримці української культури: розмальовування писанок, український вертеп, день козацтва та інші. Ведемо роботу щодо створення дитячого театру. А у березні

Українська громада святкує Різдво у родині Влади та Франсуа Дю Туа. Тут відбувся перший у ПАР вертеп, зрежисований Іриноєю Кривош

Протест під Російським консульством у Кейптауні 10 березня 2014 року

Підйом українок на Гору лева у 2015 році

цього року, до Шевченківських днів, плануємо відкрити недільну українську школу у Кейптауні. Новини громади у ПАР можна читати на фейсбук-сторінці Ukrainian Community in South Africa та Ukrainians in Cape Town.

— Коли більшість українців приїхали у ПАР?

— Більшість українців приїхали вже у 2000-х роках.

— Що змусило осісти саме у цій країні?

— Сімейні обставини. Багато жінок одружилися з південноафриканцями.

— Ким працюють українці у ПАР?

— Знаходять себе у різних сферах. Можна сказати, що найбільше українці займаються власним бізнесом, працюють лікарями або у компаніях, які пов'язані з пострадянськими ринками.

— Які професії престижні?

— У ПАР загалом цінують освіту, тому багато організацій потребують викладачів, дослідників та спеціалістів, які в Україні низько оплачують. Певний час у Південно-Африканській Республіці працювала система робочих віз для людей з «особливими навичками» — тобто для спеціалістів, які потрібні компаніям/організаціям, але їх немає. Проте з квітня 2013 року візові правила змінилися, тому отримати робочу візу тепер надзвичайно складно. Окрім того, більшість компаній, які працюють із державними замовленнями або потребують державних ліцензій, підпадають під вимоги Black Economic

Empowerment, що передбачає расові квоти — на всіх рівнях від робітника до власника має бути щонайменше 30% чорношкірих працівників. Тому є значна кількість позицій, на які, навіть якщо у вас вища кваліфікація та більший досвід, ви не потрапите.

Через жорсткі візові правила, тривалий і складний процес оформлення Home Affairs (орган, що видає візи та дозволи на проживання), навіть ті українці, які ведуть власний успішний бізнес, інколи стикаються з проблемами продовження візи.

— Чи наші люди планують там залишитися назавжди?

— У ПАР надзвичайна природа, фантастичний клімат, є хороші школи та відносно високий рівень життя для людей, які мають відповідну освіту і роботу. Тому тим, хто живе у змішаних сім'ях, мабуть, складно знайти іншу країну, яка запропонувала б кращі можливості. Проте політична ситуація (як і в Україні) тут залишається нестабільною. Тому складно спрогнозувати, як усе буде розвиватися у майбутньому.

— А культурне середовище зумовлює асиміляцію українців?

— Тут є декілька аспектів. Українцям складно гуртуватися через розкиданість на великих відстанях. Окрім того, у ПАР 11 офіційних мов. Тому сім'ям, де батько говорить на африканс коса (Xhosa) чи зулу, англійська — мова спілкування батьків між собою. Для такої дитини українська буде третьою мовою. Якщо така дитина чи мама не ма-

ють друзів, які теж спілкуються українською, то вивчити і зберегти мову дуже складно. Одночасно, ПАР — мультикультурна, тут відбувається процес внутрішньої самоідентифікації. Тож тут легко сприймають етнічні та культурні відмінності.

— Діти ходять до англійських шкіл?

— Через офіційну багатомовність у більшості шкіл вивчають щонайменше три мови (англійську, африканс і ще одну, яка переважає у цьому регіоні). Серед найпопулярніших шкіл — англо-або африканомовні, проте є початкові школи, у яких викладають іншими мовами: коса, зулу та ін. Також у великих містах є німецько- та франкомовні школи.

— Яких українських продуктів найбільше бракує у ПАР? Там є, з чого зварити борщ, і якщо так, то у скільки це може обійтися?

— Ціни в різних містах відрізняються. А вартість борщу в Кейптауні буде приблизно такою ж, як у Києві.

— Чим особлива південноафриканська кухня?

— Страви різноманітні. Тут співіснують малайзійські, індійські, африканські, бурські, британські та португальські впливи. Тут споживають багато м'яса. Традиційним вважається «брай» — м'ясо, смажене на вогні. Це щось на зразок ковбасок — бураворс, боботи, пап.

— Якими є соціальні стандарти у цій країні?

— ПАР — одна з лідерів за розривом між найбіднішими та най-

багатшими верствами. Мінімальна зарплата (визначається за секторами, але одна з найнижчих у сфері прибирання) становить R2390 (приблизно 4000 грн станом на лютий 2016), але рівень безробіття — від 25%. Також ця країна — світовий лідер за кількістю ВІЛ-позитивних осіб, що також впливає на стандарти життя і рівень смертності.

— Чим ця країна взагалі може бути цікавою українцям і Україні?

— Це фантастична країна з надзвичайною природою та кліматом. Окрім того, в ПАР тривалий час діють програми примирення, які мають позитивний досвід у подоланні наслідків сутічок різних груп населення. Такий досвід може бути корисним і для примирення українців, які у лютому 2013-го і тепер, під час війни, опинилися по різні сторони барикад.

— У ПАР знають про Україну? Як до неї ставляться?

— Україна здебільшого асоціюється з Радянським Союзом і підтримкою руху Манделу. Саме Союз підтримував навчання членів Африканського національного конгресу у вузах і тренував їх. Тому є прихильність до пострадянських країн. Водночас серед місцевого населення є популярним видання Russia Today, яке висвітлює викривлену інформацію про сучасну російсько-українську війну.

РОЗМОВЛЯВ ВОЛОДИМИР МОРОЗ,
0-67-307-55-58, VOLODYMYR.MOROZ@GMAIL.COM

НЕ ЗДАЛАСЯ ХВОРОБІ ТА ДОПОМАГАЄ ІНШИМ

Люди ■

«RIA плюс» розпочинає цикл публікацій, щоб привернути увагу до проблем людей з особливими потребами. Ми розкажемо про їхні долі та мрії

ЄВГЕНІЯ ЦЕБРІЙ, 0-96-915-39-23,
 TSEBRIJ@GMAIL.COM

Тернополянка Надія Мойсеюк, яка вже 41 рік хворіє розсіяним склерозом, не здалася важкій хворобі. Вона очолює у Тернополі Громадську організацію «Сильні духом» — для людей із вадами опорно-рухового апарату. Жінка, якій через проблеми зі здоров'ям нелегко самій, намагається допомогти іншим. Адаже, як вона каже, дуже багато людей з особливими потребами замикаються в собі, сидять у домівах, мало спілкуються.

— Я з тих, хто не всидить удома, але ж інші сидять, — каже пані Надія. — Я вирішила організувати товариство, щоб люди з інвалідністю були в гурті, щоб чимось зацікавити їх.

Запрошують до себе молодь

На жаль, наше суспільство не завжди готове сприймати людей з особливими потребами. Часто вони залишаються наодинці зі своєю бідою, для них стає проблемою просто вийти з будинку. А спілкування їм вкрай необхідне, додає співрозмовниця.

— Я захворіла, коли була на першому курсі медінституту, — розповідає Надія Мойсеюк. — Розсіяний, або множинний склероз — це запальна хвороба, для якої характерне пошкодження захисної оболонки нервових клітин головного

Про долі людей із Громадської організації «Сильні духом» можна писати книгу чи знімати кіно, каже голова цієї спілки Надія Мойсеюк

та спинного мозку. Насамперед це позначається на ногах, людина не може ходити.

Попри недугу, Надія Мойсеюк зуміла закінчити медуніверситет і стала терапевтом. Вона два роки пропрацювала лікарем, але далі хвороба працювати не дозволила. У жінки дуже сильно боліли ноги, тому довелося лікарську практику припинити.

— Оскільки бажання стати лікарем у мене не здійснилося, я вирішила допомагати таким, як я, хотіла щоб вони жили більш повноцінним життям, — каже пані Надія. — У 1989 році створила перше в області Товариство інвалідів «Надія». Тоді у спільноті було 50 неповносправних людей. Ми разом проводили культурні заходи, спілкувалися між собою.

Згодом жінка створила іншу організацію — «Сильні духом».

— У 2011 році міськрада виділила нам приміщення на вулиці 15 Квітня, 3, де ми за допомогою благодійників зробили ремонт, — пригадує Надія Мойсеюк. — До організації входять 30

осіб — люди після інсульту, з частковим паралічем, із розсіяним склерозом, порушеннями опорно-рухового апарату. Це переважно старші люди. Тому я хочу

запросити і молодших, щоб вони до нас йшли. Адаже у нас є і спілкування, і різні заняття. Маємо тенісний стіл, баскетбольне кільце, м'ячі для фітнесу. З нами пра-

цюють студенти-реабілітологи, які допомагають покращувати ходу.

Шиють речі для АТО

Окрім того, члени спільноти шукають собі корисні заняття. Організація «Сильні духом» не залишилася байдужою до подій у зоні АТО.

— Ми задумалися, як можемо допомогти бійцям, — каже Надія Мойсеюк. — І взимку вирішили шити устілки для взуття, адже вони необхідні у холодну пору. Волонтери принесли нам старі пальта, ми вирізали та шили устілки. Потім із Дніпропетровська прийшло повідомлення, що пораненим в госпіталі потрібна спідня білизна. Волонтери нам принесли тканини, а ми шили труси.

Нині в організації є вже три швейних машинки, які подарували благодійники. Є тут і жінка, яка готова навчити шити інших членів організації.

— Ми хочемо шити екосумки та іграшки з натуральних тканин, — розповідає пані Надія. — Вироби будемо продавати на ярмарках, а виручені кошти віддамо на потреби бійців АТО. Зробимо аж дві добрі справи — збережемо довілля та допоможемо бійцям.

Допоможіть із таксі та інтернетом

Провести інтернет та допомогти із транспортом потрібно ГО «Сильні духом».

— Ми збираємось раз на тиждень, по п'ятницях о 15.00, — каже голова громадської організації Надія Мойсеюк. — Я живу на «Дружбі», наша організація — на «Сонячному». Добиратися далеко і дорого, адже я щоразу змушена викликати таксі. Є люди, які живуть ближче, то їм простіше. А для інших добирання на зустріч з однодумцями — справжня проблема. Звертаємось до служб таксі, щоб вони організували нам хоч декілька безкоштовних поїздок.

Окрім того, громадська організація досі не має інтернету. А це

стало б у пригоді усім. Адаже більшість учасників товариства з комп'ютером та інтернетом на «ви». Хоча тут можна було зробити кімнату інформатики, де всі разом могли б вчитись. Два комп'ютери в організації вже мають, проте тут будуть вдячні, якщо ще хтось подарує таку техніку.

— Я підтримую зв'язок із діаспорою у Канаді. Вони подарували нам ноутбук. Ще раніше одна тернолянка з вул. 15 Квітня подарувала нам свій комп'ютер зі столиком та кріслами, — каже Надія Мойсеюк. — Зараз нам потрібно лише провести інтернет. Та й було б добре, якби нас ще й хтось навчив ним користуватися.

Я теж хотіла б навчитися.

Організація «Сильні духом» буде вдячна за запрошення і фітнес-клубам. Адаже рух — це життя, а багатьом людям з особливими потребами фізкультура вкрай необхідна.

— Оскільки я хворію давно, часто аналізую, що ж саме мені допомогло? Адаже мені вдалося закінчити інститут і не здатися хворобі, — каже Надія Мойсеюк. — А допомогла мені саме фізкультура. Хоч займатися було непросто. Я плавала, грала в баскетбол, час від часу бігаю з м'ячиком, і мені стає краще.

Якщо ви готові допомогти, звертайтеся за номером 098-337-93-95.

Просять писати «листи світла»

ЄВГЕНІЯ ЦЕБРІЙ, 0-96-915-39-23,
 TSEBRIJ@GMAIL.COM

Взяти участь у марафоні «Лист світла» можуть усі тернополяни. Такі послання будуть відправляти хворим діткам у лікарні.

Ініціатором акції є Міжнародний благодійний фонд «Архангел світла», де постійно діє «Ангельська служба» і програма «Доторкнутись серцем». У рамках цієї програми і пишуть «листи світла» для хворих діток.

— У листі потрібно від руки написати оповідання, казку чи притчу про любов, милосердя, доброту, — розповідає організатор та координатор акції Оксана Щербань. — Лист можна красиво розмалювати. А також вкласти туди міні-подаруночок — це можуть бути наклейки, розмальовка, прикраси хенд-мейд. Про хворобу дитини у розповіді згадувати не варто. Отримати такого яскравого листа, та ще й

з подаруночком усередині — для дітей справжнє свято.

Усю необхідну інформацію про марафон можна знайти на сторінках спільноти «Лист світла» у соцмережах. Підтримати марафон ви можете, долучившись до події у соцмережі та розповівши про

неї оточуючим — зробити репост, надіслати друзям. Можна написати свій «лист світла» діткам, а потім надіслати його у координаційний центр. Також можна створити «Ангельську службу» у себе в місті. Марафон триває у режимі нон-стоп весь рік.

ДОВІДКА

Адреси збору листів:
 03022, Київ, вул. Васильківська, 23а. I LIVE CENTER, Косенко Наталія
 07400, Бровари, вул. Черняхівського, 15А, кв. 93 - Щербань Оксана - 097-351-11-17.
 36000, Полтава, вул. Вячеслава Чорновола, 2Б, кв. 214 - Богдан Лис - 096-263-62-00.
 58000, Чернівці, вул. Лібавська 11/1 Динисюк Анастасія - 0508414330
 92300, Луганська обл, селище Новопсков, вулиця Кірова, 2,

ГО «Центр підтримки громади» - Катерина Соловйова - 066-893-79-90, 096-092-11-42.
 Посилки з листами можна відправляти через поштову службу «Інтайм», яка є партнером акції та надає послуги безкоштовно. Оформляєте ваш «лист світла» у відділенні «Інтайм». Отримувачем ставте БФ «Архангел світла» і ПІБ координатора волонтерського центру. Збережіть, будь ласка, номер декларації вантажу і повідомте його повідомленням або за телефоном 097-351-11-17.

Для підопічних – масаж і перукарня

ЄВГЕНІЯ ЦЕБРІЙ, 0-96-915-39-23,
 TSEBRIJ@GMAIL.COM

Соляна кімната, масажний кабінет, перукарня відкриті для підопічних міського територіального центру соціального обслуговування населення. Тут часто проводять різні майстер-класи. Усі послуги в центрі соціального обслуговування надають безкоштовно.

Підопічними є пенсіонери та інваліди. До 8 Березня тут для цих людей провели «День краси». Жінки літнього віку взяли участь в обговоренні теми, що стосувалася краси, їх навчили медитувати, робити масаж обличчя та рук, а також вони порекомендували з омолоджувальними масками.

— Учасниці робили косметичний цигун-масаж для обличчя під назвою «Вісім крапель роси,

зібраних з весняних квітів», — каже психолог Наталія Шевченко. — Потім я розповіла їм про різні види косметичної глини та її властивості, жінки нанесли собі маски з глини на обличчя і поринули в медитацію. Після того, як вони зняли маски, усі ділились враженнями від медитації та розповіли про свої відчуття після нанесення масок. А ще вчилися робити масаж рук. Усім жінкам дуже сподобалася така акція, тому ми будемо проводити дні краси частіше.

Охочі брати участь у заходах дозвілля Тернопільського міського територіального центру соціального обслуговування населення можуть звертатися у відділення соціально-побутової адаптації за адресою: вул. Лисенка 8, каб. №5 (цокольний поверх). Телефон для довідок — 22-02-62.

ПРАВДА ПРО ОЛІЮ, ЧАЙ ТА МАСЛО

Шукаємо

Найпоширеніші міфи про їжу спростовують фахівці Центру споживчих експертиз «Тест», спираючись на свої останні дослідження і перевірки минулих років

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLIYNYK@GMAIL.COM

З активним розвитком Інтернету у споживачів є можливість дізнатися як корисну інформацію, так і скористатися абсолютно недостовірними даними. Причому в людей буває й просто помилкове розуміння того чи іншого продукту, і доволі аргесивне сприйняття деяких продуктів, зовсім безпідставне. Тож фахівці «Тесту» збираються детально зупинитися на тому, що ми їмо, готуючи серію публікацій, у яких спростовуватимуть упередження споживачів. Сьогодні мова піде про олію, чай і масло.

Міф №1. Рафінована олія шкідлива

«Рафіновану олію не можна використовувати для салатів. Олія, що пройшла рафінацію, не корисна і взагалі не призначена для споживання».

Насправді, як зазначають експерти «Тесту», і рафінована, і нерафінована олія — це джерело жирів, і саме у цьому її користь. І рафінована, і нерафінована олія

ДІАНА ОЛІЙНИК

Інженер Оріся Дмитренко каже, що всі охочі можуть поцікавитися вимогами до харчових і промислових видів продукції у читальному залі сектору стандартизації та інформаційного забезпечення «Тернопільстандартметрології», що на вул. Оболоня, 4, к. 603

на 99,9% складається з жирів, у цьому між ними різниці немає. У нерафінованій олії є трохи більше вітамінів та пігментів. Найцінніший вітамін в олії — вітамін Е, жиророзчинний. Він під час рафінації нікуди не зникає. Але при рафінації із соняшникової олії забирають і шкідливі речовини: пестициди, важкі метали, бензапірен. Рафінована олія як продукт харчування існує згідно з ДСТУ 4492:2005. Якщо і цей факт для когось не є переконливим, то експерти наголошують, що рафінацію використовують не тільки для соняшникової олії і не тільки в Україні. У міжнародному стандарті на оливкову олію CODEX-STAN 33-1981 (з оновленнями і доповненнями) передбачені такі види оливкової олії, як рафінована оливкова олія refined olive oil і навіть рафінована

оливкова олія з вижимок — refined oil romace oil. Обидва види передбачені для їжі.

Дезодорація забирає характерний запах соняшника, який подобається не всім. А те, що у виробництві наприклад, майонезу, рибних консервів використовують саме рафіновану олію, зумовлено тим, що вона не забиває смаку інших інгредієнтів, і тим, що вона довше зберігається.

Міф №2. Чай ароматизують кислотами

«Усі ароматизовані чаї то з лимонною, то з апельсиноюю кислотою. Звикання виникає миттєво».

Насправді, як зазначають фахівці «Тесту», ніхто і не сперечається, що справжній лимон чи апельсин є кращим, ніж синте-

тичні чи ідентичні натуральним ароматизатори. Але не варто переключувати слова. Лимонною кислотою неможливо ароматизувати чай. Згадайте пакетик з лимонною кислотою — це білий порошок без запаху з кислим смаком. Скільки її не кладіть у чай, від лимонної кислоти буде лише кислий смак і жодного натяку на лимонний запах. Не варто плутати лимонну кислоту й ароматизатор «лимон». Що стосується апельсиноюю кислоти, то такої речовини в природі не існує. Лимонна, яблучна, винна, молочна, оцтова, аскорбінова кислота є, але не апельсиноюю. У цитрусових міститься лимонна кислота.

А щодо звикання, то, за даними ВООЗ, звикання викликають нікотин, алкоголь і наркотики, але не кислоти.

Міф №3. Масло 72,5% — це трансжир

«Масло жирністю 72,5% — це рослинне масло низької якості з додаванням водню, це транс-жир. Справжнє масло менше 82,5% не буває. Трансжири є практично у всіх продуктах.»

«RIA плюс» уже пояснювала у своїй публікації, що державний стандарт передбачає виробництво кількох видів масла різної жирності і усі вони є маслом. Масло екстра — з найвищою жирністю 80-85%, масло селянське — 72,5-79,9%, бутербродне масло — з жирністю 61,5-72,4% і топлоне — 99%. У них різна жирність, але сировина має бути лише натуральна.

А фахівці «Тесту» зазначають, що трансжири можуть мати не лише штучне походження, а й бути присутніми у природному вигляді. Наприклад, за результатами перевірок «Тесту», у молоці виявляли 2-3% природних трансжирів, а загалом їх рівень може сягати 8%.

Так, ці речовини є в багатьох сучасних продуктах на нашому столі, проте реальних досліджень в Україні майже не проводять. Наприклад, чи використовують трансжири у приготуванні картоплі-фрі або чіпсів, ані «Тест», чи хтось інший в Україні поки що не перевіряли.

А от цукерки і вафлі можуть мати в своєму складі трансжири у великих кількостях, це підтверджували дослідження «Тесту» у 2008 та 2013 роках.

Фахівці «Тесту» кажуть з приводу жирності масла: держстандарт передбачає різну його жирність, головне, щоб воно було виготовлене з натуральної сировини. А щодо тестування масла на фальсифікат, то такі перевірки «Тест» проводив шість разів у 2013-2015 роках. Після останньої перевірки в жовтні минулого року вердикт експертів — більше половини перевіреного масла — фальсифікат!

Весняна зелень на ринку — без нітратів

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLIYNYK@GMAIL.COM

Весняна зелень зараз безпечна, запевняють ветлікарі на ринку. У зеленій цибулі, петрушці, кропі, салаті та інших листових овочах вміст нітратів не досягає навіть до гранично допустимих значень хімії у цих овочах.

— У цибулі-перо вчора було — 128 мг/кг, кропі — 232 мг/кг, петрушці — 439 мг/кг, салаті — 505 мг/кг, — розповіла завлабораторією ветсанекспертизи ринку ТОВ «Віп-маркет» на Шептицького Наталія Білецька. — Тож уже сміливо можна споживати весняну зелень. Нітратів менше допустимих граничних значень. Тепер уся хімія дорога, відповідно, її менше дають господарі.

Уся зелень на ринку переважно вирощена у закритих ґрунтах. Нітратів у таких овочах дозволено більше, ніж для овочів з відкритого ґрунту. Так, у зеленій цибулі з теплиці нітратів може бути до 800 мг/кг, а для цибулі з городів граничні показники

можуть бути до 600 мг/кг. Листяні овочі з теплиць зараз можуть мати до 3000 мг/кг нітратів. Проте, як кажуть у лабораторії, таких цифр у перевірених продукції не було.

Черемшу, до речі, у лабора-

Зелень беруть на салати, щавель — на зелений борщ.
Шпинат — до випічки, макаронів, соуси готують.
Раніше лише іноземці купували таке листя, а тепер і місцеві, але не масово

торії не перевіряють, бо вона росте в лісі.

Продавці на ринку віддають пучок черемші за 2-2,5 гривні. Кажуть, що збирають її у лісах. Люди кажуть, що попит на неї є, цю рослину люблять за гострий смак, як у часнику, але вона

значно дешевша. Зараз це чи не найпопулярніший складник салатів.

— Мусимо збирати в лісі, на городі черемша рости не буде, хоче такий дренаж, як у лісі — гілки, листя, — каже пан Іван, який назбирав рослину на продаж у Копичинцях.

Пані Ольга із Заліщиків привезла на ринок різну зелень. Вирощує овочі вже 10 років. Зараз є великий попит на свіжу зелень, каже жінка. Вона продає кріп, петрушку, зелену цибульку, щавель, навіть шпинат. Пучок кропу і петрушки віддає по 3 грн, пучок щавлю — за 6 грн, зеленої цибулі — за 8 грн, шпинат — за 10 грн.

— Під плівкою все вирощую, — розповідає жінка. — Зараз це найактуальніший товар. Зелень — поки з теплиці. Добре, що зима була теплою, то підігрівати треба було менше. Але все одно треба багато праці вкласти. Щавель до такого розміру, як продаю, місяць росте. Але на Великдень вже точно буде

ДІАНА ОЛІЙНИК

Пані Ольга з Заліщиків каже, що шпинат купують для випічки, щавель — до зеленого борщу, іншу зелень — до салатів і канапок

не теплична зелена цибулька. Їй небагато часу треба — три тижні, і можна продавати.

Жінка додає, що зелень беруть на салати, щавель — на зелений борщ. Шпинат купують гурмани — до випічки, макаронів, соуси готують. Каже, колись

тільки іноземці купували таке листя, а тепер і місцеві беруть, але не масово.

— Шпинат — на любителя, його хіба вегетаріанці люблять, — каже пані Ольга. — Мої діти такого не їдять, тому все везу на продаж.

ЧИСТИЛІВСЬКІ БУВАЛЬЩИНИ

Історія ■ Епідемія чуми, панський маєток, приватні ліси, дерев'яна церква і 67% неписьменних місцевих мешканців – усе це було в історії села Чистилів, що біля Тернополя

Дерев'яна церква у Чистиліві – світлина 1915–1916-х років

ВОЛОДИМИР МОРОЗ, 0–67–307–55–58,
WOLODYMYR.MOROZ@G.MAIL.COM

Півтисячоліття виповниться через дев'ять років селу Чистилів, що на північ від обласного центру. У наші дні, за даними книги «Тернопільщина. Історія міст і сіл», тут є 322 двори і понад 1000 жителів. А були часи, коли в Чистиліві жило тільки 13 родин.

«Чистилів — село за 8,4 км на північ від Тернополя, лежить на узгір'ї на лівому березі Серету, при залізниці, — йдеться у статті Владислава Сатке «Тернопільський повіт із географічно-статистичного огляду». 1895 р. — Школа однокласна з руською (українською — прим. ред.) мовою викладання, заснована у 1865 р. Жителі займаються переважно рільництвом».

Належала братам Чистилівським

У писемних джерелах Чистилів уперше згадали в 1525 році, коли село належало братам Чистилівським. Тож існує версія, що поселення назвали на їхню честь. Але водночас збереглася альтернативна легенда із поясненнями щодо походження назви села. Мовляв, ще тоді, коли воно звалось інакше, у край прийшла епідемія чуми — загинули всі, за винятком двох сімей. Рятуючись від смерті, ці люди спалили всі будівлі, а самі подалися до лісу. Повернулися вони лише через два роки і знову осіли на очищеному місці — у Чистиліві. За часів Середньовіччя пошесті повторювалися часто, тож переказ може бути згадкою про дійсне лихоліття. Приміром, у 1672 році чума забрала тисячі життів у самому Тернополі — городяни також ховалися у лісах-гаях. У 1672-му в Чистиліві було 13 родин.

Історія села у XVIII ст. залишається малознаною. У XIX ст.

Сестра милосердя часів Першої світової війни на порозі свого будиночка у Чистиліві

місцевими панамі і власниками чистилівського фільварку були графи Коритовські. Наприкінці століття вони зосередили понад 337 моргів, тобто 189 гектарів землі у той час, коли у Чистиліві було трохи більше 1504 моргів — 842 гектарів. Тільки п'ятеро місцевих господарів, включно з Коритовськими, мали тоді понад 20 моргів (11,2 гектара — прим.

а «Тернопільщина. Історія міст і сіл» подає, що у той же період діяли дві корчми, та ще й гуральня — спиртово-горілчаний завод.

Діяли чайний пункт і перукарня

Основною окрасою Чистилова у XIX столітті була дерев'яна церква 1821 року, яку селяни придбали у селі Чернихів тепе-

Було біля села шість гектарів лісу, із яких 3,36 гектара належало до графського фільварку, а ще 2,24 — іншому панові. Тобто селянам взимку було скрутно з опаленням. А з можливістю придбати спиртне проблем не виникало

ред.) кожен. Було біля села шість гектарів лісу, із яких 3,36 гектара належало до графського фільварку, а ще 2,24 — панові Якобу Вільнеру. Тобто селянам взимку було скрутно з опаленням. А от з можливістю придбати спиртне у ті часи в жителів Чистилова, як виглядає, проблем не виникало. Владислав Сатке писав, що у 1895-му у селі була одна корчма,

рішнього Зборівського району. У ті давні часи заможніші громади, збудувавши собі муровані церкви, часто продавали дерев'яні на інші парафії. У Чернихові кам'яну церкву Різдва Пресвятої Богородиці звели ще у 1782-му.

На жаль, чистилівський дерев'яний храм до наших часів не дійшов — він згорів у 1986-му і його у 1990-му замінили новим,

Чистилівська дитина часів Першої світової війни

дерев'яним, на честь св. Архистратига Михаїла. Але на згадку про втрачену пам'ятку залишилися світлина часів Першої світової війни — їх зробили в часи окупації Галичини російськими військами у 1915–1916 роках. У той період в селі діяли чайний пункт і перукарня Російського товариства Червоного Хреста і квартирував Перший передовий загін Червоного Хреста при XI Армії. Частина уродженців села, як-от Петро Басик, Осип Кисіль та Дмитро Цивінський, служили у легіоні Українських січових стрільців та Українській Галицькій армії.

У 1895-му в Чистиліві жило 676 осіб, з них тільки 222 вміли писати й читати. А ще один чоловік — тільки читати. Отож неписьменними були 67% місцевих жителів. До школи ходили 45 хлопців і 29 дівчат. Ще один хлопець і троє дівчат шкільного віку школу не відвідували. Подібні речі траплялися з різних причин. Бувало, що діти з бідних родин просто не мали у що взутися. Або ж батьки не пускали сина чи доньку вчитися, бо вважали, що краще їм працювати у домашній господарці. А працювати було де — у Чистиліві наприкінці XIX ст. утримували 154 коней, 147 голів рогатої худоби, 127 овець, 144 свині.

У 1921 році в селі було 794 жителів. Місцеві люди вирізнялися патріотичністю і входили до товариств «Просвіта», «Січ», «Сокіл», «Сільський господар», «Рідна школа», «Союз українців». Згодом багато вихідців із села пішли в УПА. У 1948-му у Чистиліві відбувся бій між вояками УПА та «стрибками» — радянськими карателями з «истребительних батальйонів».

РЕТРО НОВИНИ

Відгуки останніх виборів

● Під час останніх виборів до союму і сенату предсідник обвдової виборчої комісії ч. 14 крем'янецької округи п. Евдокімов (ветеринарний лікар з Крем'янця), бажаючи усунути мужа довір'я листи ч. 11 п. Ярмолюка, закривав його уповноваження. Мовляв: уповноважений листи сидить у в'язниці, а уповноваженим, підписане його заступником, уважається недейсним і на тій підставі наказав йому покинути виборчий льокаль. Коли п. Ярмолюк у правний спосіб запротестував проти цього, п. Евдокімов завізав поліцію, яка його заарештувала і притримала більше як добу. Мало того, п. Евдокімов цей вічевий протест прийняв за образу і непослух владі й іменем поліції зробив донесення до суду... Одначе судова розправа, яка відбулася у Крем'янці 22 лютого, виказала повну безпідставність доносу і суд п. Ярмолюка увільнив.

«Діло», 8 березня 1932 року

Гаківкова дружина

● Довідуємося, що У.С.Т «Поділля» в Тернополі оснувало недавно окрему гаківкову секцію. Очевидно, дружина гаківки «Поділля» представляється наразі слабо, але при пильнім тренінгу повинна вибитися на Поділлі на одно з перших місць, бо матеріал має добрий. Гаківкова дружина «Поділля» — це перша українська дружина гаківки на галицькій провінції. Сподіємося, що слідом за Тернополем підуть і інші наші спортові клуби на провінції та покличуть до життя гаківковій дружини по всіх наших містах.

«Діло», 8 березня 1932 року

Грималівщина

● 28 лютого цього року поліція в Грималіві при співучасті розвідників з Тернополя перевела в місцевево пароха о. Петра Процика і в Миколи Хруповича, молодого службовика місцевих кооператив та в самій кооперативі «Український банк» дуже основну ревізію, але за чим шукали, невідомо, бо нічого підозрілого не знайшли...

«Діло», 10 березня 1932 року

Летючки О.У.Н.

● Впродовж двох останніх місяців, від Різдяних свят до сьогодні, політична поліція в Тернополі перевела численні арештування серед української молоді в трьох північно-подільських повітах.

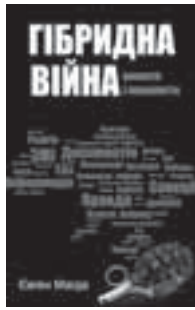
Арештування переведено в Тернополі й у Склаті та в слідуючих селах: Березовиця Велика, Довжанка, Купчинці, Острів, Мишковичі і Шляхтинці тернопільського повіту, в Добромирці, Шельпаках і Чернихівцях збаражського повіту, та в Глібові, Елеонорівці, Колодівці, Лежанівці і Теклівці скалатського повіту — всюди під замітом приналежності до Організації Українських Націоналістів...

«Діло», 15 березня 1932 року

Н О В І
КНИГИ

Євген Магда «Гібридна війна. Вжити і перемогти», Наш аор-мат, 304 с.

Ціна: 134 грн*

Євген Магда у своїй книзі «Гібридна війна: вжити і перемогти» розповідає про історичний, енергетичний, інформаційно-психологічний аспекти гібридної

війни, називає причини, через які Україна стала жертвою агресії з боку Росії. Не обмежуючись твердженням «у всьому винен Путін», автор аналізує причини послаблення України, зазначає головні прояви агресії і пропонує рецепт перемоги в протистоянні з найбільшою державою світу.

Сергій Лойко «Аеропорт», Брайт Стар Паблішинг, 328 с.

Ціна: 100 грн*

«Аеропорт» — це не хроніка, не літопис. Це художній вимисел, заснований на реальних фактах. У книзі багато персонажів, багато переплетених драматичних сюжетних

ліній. Роман не тільки і не стільки про війну. Він про любов, зраду, пристрась, ненависть, лють, ніжність, відвагу, біль і смерть. Іншими словами, про наше сьогоднішнє й учорашнє життя.

Дія роману починається в аеропорті й розгортається похвилинно протягом останніх п'яти днів понад 240-денної облоги. Хоча роман заснований на реальних фактах, усі персонажі — плід художнього вимислу, як і назва аеропорту. Маленький український гарнізон летовища денно й нічно відбиває атаки супротивника, який значно переважає його у живій силі й техніці. Але тут, у цьому зруйнованому до підвалин аеропорту, підступні й жорстокі вороги зіштовхуються з чимось неочікуваним і неймовірним. Із кіборгами.

Галина Вдовиченко «Маріупольський процес», Клуб Сімейного Дозвілля, 288 с.

Ціна: 50 грн*

Усе, як на війні: втрати, біль, знову втрати... Роману й Ользі судилися не найкращі часи для зустрічі. Полонений укрп і сепаратистка — чи є гостріша суперечність

у подіях літа 2014 року? Але безодня, яка здавалася нездоланою, поступово щезає. Бо в житті існує щось набагато важливіше за ненависть...

* ціни в книгарнях можуть відрізнятись від вказаних

ПОЛОН — ЦЕ НЕ СУМНА ІСТОРІЯ

Розповідь ■

Книга черкаського волонтера Валерія Макеєва «100 днів полону, або Позивний 911» розповідає про три місяці його життя у руках бойовиків

ІРИНА НЕБЕСНА, 0-98-950-56-57,
IRYNA.NEBESNA@GMAIL.COM

У той час, коли тисячі чоловіків повертаються із АТО із психологічними проблемами, розбиті побаченим та пережитим, є ті, яких можна ставити у приклад — усміхнені. Вони не втратили віру в перемогу навіть після полону у бойовиків.

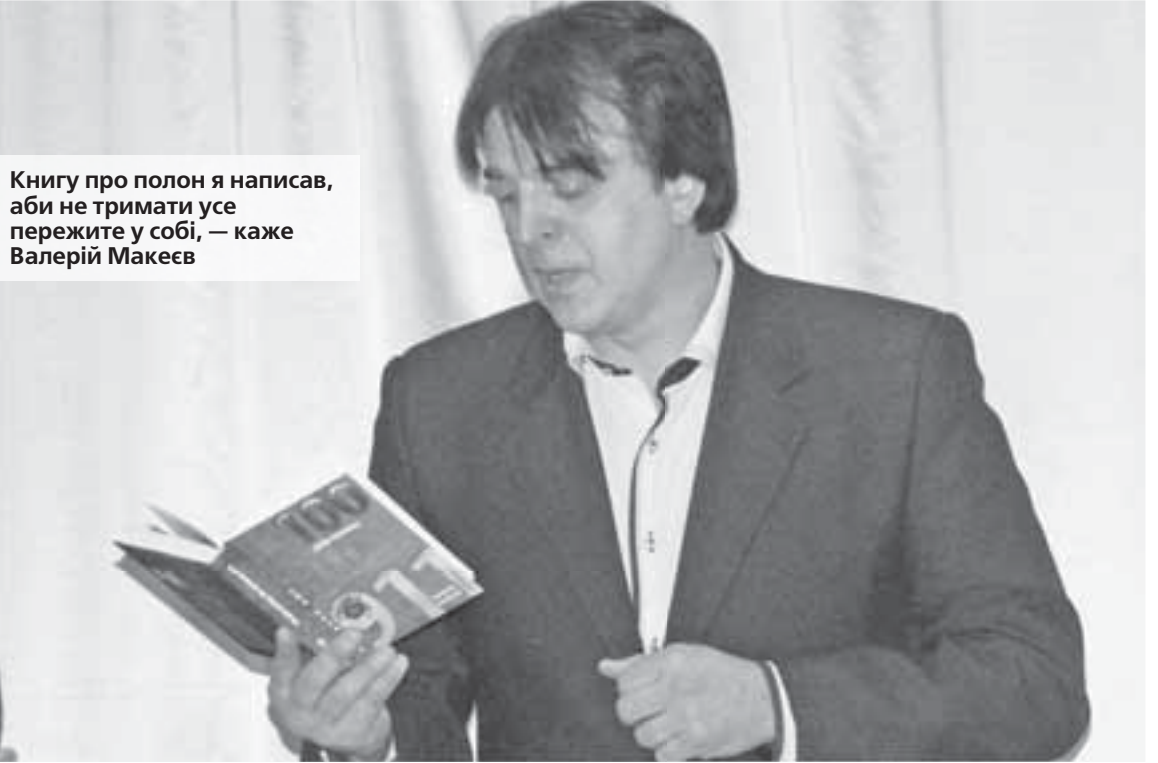
Валерій Макеєв — черкаський юрист, волонтер, письменник та музикант. Чоловік 100 днів пробув у полоні бойовиків, пережив там серцевий напад. Саме тому він тепер знає, яким цінним є життя, але волонтерство не покинув — допомагає звільняти із полону таких же заручників, яким півтора року тому був сам. Пережите ним та історія ще одного друга за нещастям, харківського журналіста Романа Черемського, лягли в основу книги Макеєва «100 днів полону, або Позивний 911».

— У 2015 році з'явилося багато книг про події у зоні АТО: спогади волонтерів і бійців. Моя робота — одна із таких. Спочатку я не думав, що напишу книгу про все пережите. Та коли повернувся додому, хотів виплеснути із себе усі спогади. Так з'явився задум написати текст. Я надіслав його товаришу, герою книги Роману, аби він прочитав першим. Відповіді від нього чекав досить довго. Минув десь місяць, поки він відписав мені, що просто не може змусити себе відкрити файл і все це пережити знову.

Про янголів-охоронців

Тож Валерій Макеєв дав рукопис на прочитання видавцеві, і

ІРИНА НЕБЕСНА

Книгу про полон я написав, аби не тримати усе пережите у собі, — каже Валерій Макеєв

книгу одразу ж погодилися видати.

— Зрозуміло, що після пережитого я відвідував психотерапевта, — зізнається автор. — Однак написання книги стало ще одним кроком до одужання. Крім того, вона є свідченням того, що й на окупованій території є багато хороших і чуйних людей. Наприклад, родина пенсіонерів, колишні міліціонери, які півроку ховали у себе пораненого українського бійця. Усе навколо було заклеєно його фото, що його розшукують, але вони не здали, хоча й розуміли, що їх за це чекає.

Пригадує і наглядча, який вмикав хлопцям радіо, аби ті не були повністю відірваними від світу.

Найсумніше в усьому цьому, що називати імена отаких людей — янголів-охоронців, які допомагали і рятували, можна буде ще нескоро, жалкує Валерій. Адже в «ЛНР» та «ДНР» їм за такі подвиги не подякують. Розстріл — найменше, що можна чекати за це. А розстрілів волонтер за час свого полону побачив багато.

— Окрема категорія — це лікарі. Можете собі уявити, скільки отримували лікар-хірург до війни, — продовжує пан Макеєв. — А тепер

вони власним коштом їздять за десятками кілометрів, щоб лікувати поранених з обох сторін. Знаєте, яка в них тепер зарплата? Гречка, пшоно і борошно. По півкілограма у пакеті.

Валерій згадує: коли потрапив у Ровеньках у лікарню, то медсестра шукала знеболююче для нього, бо в усій лікарні він був єдиним пацієнтом. Крім нього, там ще був лікар — загалом троє людей.

У СБУ потрапляли щасливчики

— Найбільшим везінням для полонених було потрапити в СБУ, у підвалах якого тримали таких же, як і ми. У чому щастя? А в тому, що в СБУ вели облік усіх, хто в них є. Якщо ти є в списку, тебе офіційно можуть звільнити. Якщо ж ти сидиш у підвалі невідомо де, то зарадити

тобі майже нереально, — продовжує оповідач.

Минуло трохи більше року, і тепер про свій полон Валерій говорить спокійно. Каже, що війна показує, ким людина є насправді. Каже, що життя — це найголовніше. Саме на війні бачиш, хто найбільше за нього чіпляється. А якими методами — це вже не нам судити.

— Коли у мене питають, як я потрапив у полон, я кажу, що я їхав-їхав і приїхав, — посміхається автор. — Так трапилося. Це звичайні реалії під час війни. Усі ми розуміли, на що йдемо, коли їхали у зону АТО. Переважно думають, що це дуже сумна історія — потрапити у полон. Але сумна історія — з нього не повернутися.

Книгу «100 днів полону, або Позивний 911» в Україні вже видали утретє. Зараз її перекладають на російську мову.

ДОВІДКА

Валерій Макеєв має три вищі освіти: юридичну, технічну та економічну. Останні кілька років займається юридичною практикою, волонтерством. Письменник

та музикант, співає у церковному хорі. У 2000 році видав свою першу збірку поезій «Буферна зона». Автор книг «Один против стаи» (2004), «Таємний монах» (2008).

РЕЦЕНЗІЯ ЧИТАЧА

Крістофер Баклі «Тут курять»

ДІАНА МАЛОЛЕТКІНА (28 Р.),
МЕДІА-КОНСУЛЬТАНТ

Зазвичай цю книгу рекомендують на тренінгах з маркетингу, але вона цікава не тільки із професійного погляду. Маркетологи, читаючи «Тут курять», можуть навчитися чогось нового, а покупці зрозуміють багато цікавого про методи, якими

професіонали спонукають їх купувати і просувають товари. Книга має захоплюючий сюжет, який не дасть спокійно спати, поки не дочитаєш її до кінця.

Крістофер Баклі розповідає про трьох лобістів «найнеулюбленіших» товарів Америки: сигарети, зброю й алкоголь. Автор відкриває багато професійних секретів маркетологів. І хоч він не наводить дані про «всесвітню змову», але підтверджує багато чуток про методи PR і впливу на споживачів. Я була здивована, коли дізналася, що часто голлівудські фільми коригують із рекламною метою відповідно до норм законодавства різних країн. Так, головний герой домовляється з відомим продюсером про те, аби персонажі фільму палили у кадрі. Коли актори відмовляються, вважаючи, що це зашкодить їхньому іміджу у США, то рекламники

вирішують зняти два варіанти фільму — для Америки, де герої не є курцями, і для країн Азії та Європи, де герої курять.

Завжди цікаво читати про героїв із сумнівними моральними якостями, аби дізнатися, що керує їхніми вчинками і що діється в їхніх головах. Просто вражає, коли дізнаєшся, що головний герой працював лобістом тютюнової галузі зі спортивного інтересу. Адже тут він може проявити свій розум і винахідливість.

У книзі можна простежити

етапи антитютюнової кампанії в США, як поступово противники куріння виборювали обмеження можливостей рекламувати сигарети, а згодом і місця, де можна курити. Часто до цієї боротьби приєднувалися вчорашні захисники тютюну.

«Тут курять» — дуже цікава і захоплююча книга. Повірте, ви будете здивовані тим, що іноді страшні речі виконують просто як роботу або для спортивного інтересу. Такі книги роблять читачів дорослішими і покращують імунітет до методів впливу на масову свідомість.

Якщо ви прочитали цікаву книгу і хочете поділитися враженнями, надсилайте свої рецензії разом із власним фото на скриньку: iryuna.nebesna@gmail.com. Мотивуйте інших до читання якісної літератури!

МЛИНЦІ З ЛОСОСЕМ І КРЕМ-СИРОМ

Смачно ■ «RIA плюс» розповідає про приготування фірмових страв у кафе, барах і ресторанах Тернополя

ІРИНА ЧУБАТА, 098-586-50-62,
IRYNA.CHUBATA@GMAIL.COM

Для тих, хто полюбляє млинці з начинками, пропонуємо рецепт смаколика з філе лосося і ніжним сиром. Майстер-клас із приготування дав шеф-кухар «Клубу Файного міста» Вадим Тимофеев.

— На основі тих знань, які в нас є, хочемо показати, як можна вдома приготувати смакоту для коханих, як можна подати звичайну страву, щоб це був і сюрприз, і подарунок, — каже Вадим.

Нещодавно у закладі оновили меню. Тепер тут можна скуштувати нові цікаві страви, каже шеф-кухар.

— У нас можна замовити філе лосося зі шпинатом у соусі «Беша-

мель», салат із тунця в італійському стилі, салат з лососем, сайру на грилі з цитрусовим салатом і хрумку рибку у пряних спеціях до пива, — перелічує він.

Вадим береться готувати млинці. — Тісто для млинців готуємо традиційне, — каже шеф-кухар. — Воно має розтікатися по сковороді. Смажимо тоненький млинець.

Готовий млинець Вадим відкладає убік, щоб він охолонув. За той час набирає крем-сир у кондитерський мішок та нарізає філе лосося.

— Начинка для млинців може бути різною, — каже Вадим. — Замість риби млинці можна начинити будь-яким улюбленим продуктом. Хтось віддає перевагу солодкій начинці, а комусь до смаку солоня-

Історія походження млинців, за словами шеф-кухаря, дуже цікава. Млинці готували давні слов'яни ще до створення князівств як обрядову страву, а потім — до релігійних свят. Найчастіше наші предки подавали млинці зі сметаною, маслом, медом або варенням. Тепер млинці є у багатьох кухнях світу, однак вони мають свої особливості.

На охолоджений млинець чоловік широкою смужкою витискає ніжний сир і викладає тоненько нарізане філе лосося. За допомогою бамбукового килимка Вадим згортає млинець трубочкою, притискаючи протилежні краї пальцями.

Далі шеф-кухар розрізає трубочку на шість однакових частин, формує з них серця і викладає на білосніжну тарілку. Які ж вони гарні! Та чогось бракує. Мій співрозмовник наче вгадує мої думки, бо за мить обережно викладає пінцетом чорну ікру. Ще кілька скибок редиски та гілочка петрушки — і закуска готова. Такий смаколик під силу приготувати кожному, каже Вадим.

ІРИНА ЧУБАТА

СКІЛЬКИ ЧОГО ТРЕБА:
50 г слабосоленого філе лосося, 30 г сиру «Філадельфія» або будь-якого крем-сиру, 1 млинець, чорна ікра.

Шеф-кухар Вадим Тимофеев (28 р.): — Такий млинець можна викладати на тарілку не лише у формі серця, а й надати йому форми ролів. Вага млинця — 160 г, орієнтовна вартість — 17 грн

Посмажити млинці, підготувати крем-сир, філе лосося та бамбуковий килимок

Викласти млинець на бамбуковий килимок, витиснути смужкою крем-сир

Викласти на всю поверхню млинця широкі смужки слабосоленого філе лосося

Згорнути млинець за допомогою килимка, притиснувши протилежні краї

Розрізати млинець на шість частин, скласти у формі сердець, викласти зверху ікру

Прикрасити млинець скибками редиски і зеленою петрушкою

Млинці з печінкою

Фарш: 300-400 г телячої або курячої печінки, 2 цибулини, 2 ст. л. смальцю або масла, 3-4 яйця, сіль перець, шіпку мускатного горіха. **Соус:** 1 цибулина, 1 морквина, 1 ч. л. томатної пасты, олія, 2 ст. л. масла, 1 ст. л. сметани, 1 ст. л. борошна.

Посмажити млинці, скласти їх у каструлю, змащуючи маслом і перекладаючи

фаршем. Фарш готувати так: печінку обсмажити з цибулею і двічі пропустити через м'ясорубку, додати 2 ст. л. смальцю або масла, нарізані варені яйця, сіль, перець, мускатний горіх. Запекти у духовці. Подаючи до столу, полити соусом. Соус готувати так: подрібнену цибулю і терту моркву обсмажити, додати томатну пасту, потримати на вогні

5-7 хв. Влити склянку бульйону або води, посолити, поперчити, заправити борошном, обсмаженим на маслі, додати сметани або масла.

Млинці із сюрпризом

На 4 порції: Для млинців: 1 скл. молока, 2 яйця, 150 г борошна, 1 пак. ванільного цукру, 150 мл мінеральної води, цедра лимона. Для начинки: 100 г мороженої вишні, 100 г цукру, 8 кульок ванільного морозива, 200 мл вершків, 400 мл червоного вина.

Замісити рідке тісто для млинців, залишити на півгодини. Потім посмажити тонкі млинці. Вишні упродовж 30 хвилин ва-

рити у цукрі і вині. На кожен млинець покласти по кульці холодного морозива, згорнути, полити вишневим сиропом і прикрасити збитими вершками.

Млинці

200 г борошна, 8 яєць, 80 г цукру, 400 мл молока, 4 ст. л. олії, 4 зелені яблука, 80 г вершкового масла, 4 ст. л. меду, 1 ч. л. меленої кориці.

Замісити тісто, посмажити млинці. Яблука почистити, нарізати кубиками, обсмажувати у маслі 2-3 хв. Додати мед і корицю, все перемішати. Зняти з вогню. Охолодити, сік зберегти. На середину млинця покласти начинку, згорнути рулетом і подавати, поливши соком.

Рецепти від тернополян

ПІСНИЙ ШТРУДЕЛЬ ВІД БУХГАЛТЕРА ОЛЕНИ ПІДГІРСЬКОЇ (35 Р.):

— Знайшла рецепт в інтернеті, приготувала — і мені сподобався. Тож пропоную усім. Для тіста треба взяти 2 скл. борошна, 1/3 скл. олії, 3 ст. л. теплої води, дрібку солі. Для начинки: 0,5 кг яблук, 0,5 скл. волоських горіхів, 2 ст. л. панірувальних сухарів, цукор, кориця до смаку.

З борошна, олії, води і солі замісити еластичне

гладке тісто і залишити в теплом місці на годину. Тонко розкачати тісто, перекласти пласт на лляну серветку і розтягувати тісто руками, поки пласт не стане прозорим (товщина має бути близькою до товщини листа паперу), змастити тісто олією. По всій поверхні тіста рівномірно розподілити начинку і з допомогою серветки загорнути тісто у вигляді рулета. Обережно перекласти штрудель на змащений лист швом до-

низу, поверхню змастити олією і запікати при 190-200 градусах до рум'яної шкірочки.

Для приготування начинки яблука почистити, порізати тоненькими скибочками, змішати з сухарями, горіхами, цукром і корицею. Смачного!

Горіхово-малинові млинці з сиром

250 г м'якого сиру, 220 мл молока, 1 лимон, 1-2 ст. л. цукрової пудри, 200 г мороженої малини, 2 білки, 2 жовтки, 50 г крохмалю, 100 г борошна, 3 ст. л. мелених горіхів, 3 ст. л. цукру, сіль, олія.

Вимішати сир із 2 ст. л. молока. Натерти цедру лимона і додати її до сиру.

Віджати із лимона сік і змішати з масою. Посипати

цукровою пудрою. Розморозити малину. Білки збити. Замісити тісто з крохмалю, борошна, горіхів, жовтків, солі і 200 мл молока. Обережно, від низу до верху, перемішати зі збитими білками. Посмажити млинці. Половину кожного млинця змастити сиром, зверху викласти малину і згорнути.

КІНО

кінотеатр
Сінема Сіті
тел. 47-77-37, квитки — 30-65 грн

«Дивергент. Глава 3: Віддана»
Пригоди, фантастика,
16 березня, поч. — 10.00,
12.20, 14.40, 17.00, 19.20,
21.40, 23.55

«Брати з Грімзбі»
Комедія, 16 березня,
поч. — 18.00, 21.40, 23.30

«Ніч святого Валентина»
Комедія, 16 березня,
поч. — о 12.30, 16.10, 19.50

«Керол»
Драма, мелодрама,
16 березня, поч. — 16.20

«Вісім кращих побачень»
Комедія, 16 березня, поч.
— 10.00, 12.00, 14.00, 16.00,
18.00, 20.00, 22.00, 23.55

«Зоотрополіс»
Анімація, сімейний,
пригоди, з 17 березня

«Боги Єгипту»
Пригоди, фентезі, 16 березня,
поч. — 12.00, 18.40

«По той бік дверей»
Жахи, 16 березня,
поч. — 14.10

кінотеатр

Палац кіно

тел. 52-33-33, квитки — 25 грн

«Думками навиворіт»
Мультфільм, 16 березня,
поч. — 14.30

«Шафер напрокат»
Комедія, 16 березня,
поч. — 17.45

«Агенція знайомств №1»
Комедія, 16 березня,
поч. — 19.30

Фестиваль «Ліга сміху»

Більше 20 гумор-команд з усієї України зберуться на сцені ПК «Березіль» 17 березня. Початок — о 19.00. Квитки — від 80 грн. Визначатимуть кращих зіркові тренери: Андрій Коляда з команди «Заїнька», Юрій Ткач із «Днепра», Тетяна Песик і Тарас Стадницький з «V.I.P Тернопіль», Олександр Теренчук з «Вінницьких перців» та народний артист Гриць Драпак. Квитки — у касі ПК «Березіль», ЦУМі (відділ Konica).

Brutto презентує альбом

Великий сольник гурту Brutto буде у концерт-холі «Подільняни» 18 березня. Початок — о 19.00. Квитки — від 150 грн. Музиканти представлять другий альбом «Рідний край» — 12 пісень, кожна з яких є рухом проти системи. Квитки — у ЦУМі (відділ Konica) та онлайн — на gastroli.ua.

Зіграють Colaars

Виступ київського гурту буде у барі «Коза» 26 березня. Початок — о 21.00. Вхід — 40 грн. Colaars — добре відомі шанувальникам прогресивної музики. Їхні пісні звучать на європейських радіостанціях. Також гурт виступатиме на Light Stage фестивалю «Файне місто». Тел.: 52-23-75.

Благодійний концерт

Благодійний концерт для допомоги барабанщику гурту Bugs Bunny Івану Чопику відбудеться у пабі «Хмільне щастя» 20 березня. Початок — о 20.00. Вхід — 40 грн. Виступатимуть: Bugs Bunny acoustic, «Одеон», «Сержант Блюз», Stand Up, Gunz Live Band, Heaven.

Віденський бал

Вишукану вечірку влаштують у концерт-холі «Подільняни» 31 березня. Початок — о 21.00. Вхід — 200 грн, у попередньому продажу — 100 грн. У програмі: віденський вальс для усіх, постановочні танці, симфонічне звучання, конкурси, вечірка для найстійкіших. Телефон: 097-604-47-14.

День святого Патріка

Святкувати День святого Патріка запрошують до бару «Коза» 20 березня. Початок — о 21.00. Виступатиме шалена ватага Kelush & The Bastards в рамках міні-туру St. Patrick's Tour. Гурт влаштує веселу майже ірландську вечірку. Замовлення столиків за телефоном: 52-23-75.

Теплий тур «Скрябіна»

З Теплим туром «Скрябін» завітає до Тернополя 21 квітня у ПК «Березіль» 21 квітня. Початок — о 19.00. Квитки — 140-240 грн. Разом із музикантами гурту на сцену вийдуть Женя Толочний, Аніс та позитивна Ольга Лізгунова (Shprot). Квитки можна придбати у касі ПК «Березіль» та на gastroli.ua.

КЛУБИ

ALLURE CLUB

просп. Злуки, 45,
тел. 098-757-57-57

Найкращі ведучі

Вечірку "Кращі MC України" проводять щосуботи. На відвідувачів чекають MC з усієї країни, весела атмосфера, хіти та конкурси. Гостей розважатимуть DJ Sensey і Dj Misha Breez. Початок — о 22.00. Вхід: для дівчат — 50 грн, для хлопців — 80.

RIVERPOOL CLUB

вул. Чумацька, 14,
тел. 067-350-18-81

The Subbotage Party

Щосуботи клуб запрошує потусуватися під найкращу музику за останні 30 років. До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 дівчатам — 40 грн, хлопцям — 80 грн.

Discohouse Friday Night

Щоп'ятниці для тернополян — вечори хаусу та лотерея для перших 99 відвідувачів із призами. До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 — дівчатам — 30 грн, хлопцям — 60.

БУНКЕРМУЗ

бульвар ім. Т. Шевченка, 1,
тел. 067-350-22-10

Щосуботи запальні сети готують dj з різних куточків України. Потужні біти та яскраві емоції чекають усіх на вечірці. Щосереди у закладі заточують підбори під запальні ритми латино. Для тернополян — сальса, бачата і меренге. Початок розваг — о 20.00. Приходьте з друзями і заряджайтеся позитивом. Вхід — вільний.

ВОМБА, НІЧНИЙ КЛУБ

вул. Братів Гжицьких, 3,
тел. 096-300-11-55.

Ночі флірту

Щонеділі — розкуті та запальні вечірки. Вхід для хлопців — від 20 грн, для дівчат — до 23.00 — безкоштовно, після 23.00 — від 20 грн.

OPERA

Клуб-ресторан щотижня пропонує такі вечірки: щочетверга — студентські вечірки (вхід 30 грн), щоп'ятниці — вечірки у стилі Maxim, щосуботи — Opera Club Show (вхід для хлопців — 50 грн, для дівчат — 30 грн). Упродовж тижня відвідувачі можуть взяти участь у караоке-вечірках. Початок розваг — щодня о 20.00.

ФІЛАРМОНІЯ

ВИСТАВКИ

Виставка найменших у світі мініатюр

Арт-галерея, з 17 березня

«Радянська»

Живопис Оксани Пиж, галерея «Бункермуз»

«Тут заклепав кров мого народу»

Фото та документи героїв Небесної сотні та АТО, обласний архів

Фотовиставка

Григорія Панківа
Меморіальні роботи, художній музей

«Гермаківському дендропарку — 60 років»

Фондові матеріали, краєзнавчий музей

До 140-річчя від дня народження Мирона Кордуби

Краєзнавчий музей

Георг Пінзель

Скульптура, постійна виставка, краєзнавчий музей

ТЕАТР

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ОБЛАСНИЙ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

(бульв. Т. Шевченка, 6). Тел. 52-40-66,
квитки від 50 до 80 грн, поч. — 17.00

«Гуцулка Ксеня»
Музична комедія, Я. Барнич,
16 березня

«Наречена світанкової зорі»
Легенда про кохання, А. Касона,
19 березня

«Летюча миша»
Музична комедія, за однойменною оперетою Й. Штрауса,
20 березня

«Тітка Чарлі»
Комедія, Б. Томас, 23 березня

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ТЕАТР АКТОРА ТА ЛЯЛЬКИ

(вул. Січових стрільців, 15).
Тел. 52-49-54, квитки — 20 грн,
поч. — 12.00, 14.30

«Наталка Полтавка»

Музична комедія, І. Котляревський,
17 березня

«Івасик і Змія»

Українська казка, Ю. Чеповецький,
20 березня

ТЕРНОПІЛЬСЬКІ ВЕТЕРАНИ ФУТБОЛУ ПРИВЕЗЛИ «СРІБЛО» З ПОЛЬЩІ

Перемоги ■

У фіналі Міжнародного турніру в Польщі футболісти з Тернополя поступилися господарям змагань. Утім, за переконаннями тренера земляків, друге місце — на вагу золота

АРХІВ ВІКТОРА ВЕРЕСЮКА

Тернопільські футболісти-ветерани впевнено пройшли усю турнірну дистанцію і лише у фіналі поступилися господарям турніру

АНДРІЙ ТИХИЙ, 097-636-12-34,
ANDRIY.TUKHNYI@GMAIL.COM

Збірна футболістів ветеранів Тернополя посіла друге місце на міжнародних змаганнях із футзалу у Польщі.

Такий турнір нещодавно приймало польське місто Плонськ. Наші земляки змагалися із гравцями з різних країн світу. Зокрема, тернополянам протистояли поляки, хорвати та литовці.

— Цілеспрямовано до цього турніру наша команда не готувалася, — каже тренер команди ветеранів Тернополя Віктор Вересюк. — Взяти участь запропонувала тернопільська міськрада. Оскільки наша команда регулярно тренується, то ми вирушили поїхати в Польщу. Міськрада допомогла нам із візами, а спонсорував поїздку меценат Іван Чайківський. До сусідів вирушило восьмеро футболістів. Але одного з них не пропустили через кордон.

Польські змагання, за словами Віктора Вересюка, склалися з кількох етапів. Спершу усі 16 команд поділили на чотири підгрупи. Згодом команди визначили сильнішого у 1/8 і поступово йшли до фіналу.

— У своїй підгрупі ми тричі обіграли польські команди і вийшли далі, — пригадує пан Вересюк. — Потім ми з рахунком 3:2 поступилися ще одній польській команді і двічі впевнено перемогли литовців та хорватів. У фіналі зустрілися із місцевою командою Плонська.

Тренер тернополян каже, що фінальна гра була рівною. Проте господарі скористалися непорозумінням футболістів з Файного міста та обіграли їх із рахунком 1:0.

— У фіналі кожна команда очікувала на помилку суперника, — додає співрозмовник. — Так сталося, що помилилися ми, а вони цим скористалися. Хоча наприкінці гри у нас була можливість зрівняти рахунок і перевести гру у серію пенальті. На жаль, забити не вдалося, тому команда з Плонська стала переможцем. Хоча для

нас і друге місце — на вагу золота. Польська сторона запропонувала тернополянам дуже хороші умови. Тож враження від поїздки у наших земляків — лише позитивні.

— Нас розмістили у чудовому готелі, а турнір проходив у гарному і великому спортзалі, — пригадує Віктор Вересюк — Поляки запрошували нас на інші свої турніри. Будемо контактувати з ними. Можливо, наприкінці року організуємо подібні змагання у Тернополі. Хочемо запросити польські команди сюди.

СПОРТИВНІ НОВИНИ

Тернополянин виграв у Польщі

• Наш земляк Володимир Ізанський здобув перемогу у першому раунді турніру Spartan Fight II, який відбувся 12 березня у Польщі, у місті Хожув.

Інший тернопільський боець, Михайло Греля, програв супернику. Володимир переміг у першому раунді скручуванням п'яти, а Михайло програв задушливим прийомом «трикутник». До того ж, наш боець ще й зламав собі руку, а суперник зламав йому носа.

Обоє тернополян тренуються у спортклубі «Характерник».

У наших — дві перемоги

• Дві впевнені перемоги на виїзді одержала тернопільська «Галичанка» у завершальних матчах першого етапу чемпіонату України з жіночого волейболу.

Наші землячки 11 і 12 березня у Чернівці протистояли місцевому «Педуніверситет-ШВСМ». В обох випадках на майданчику домінували гості з Тернополя, які й одержали переконливі перемоги — 0:3 та 0:3.

Тепер на «Галичанку» чекає боротьба за нагороди, адже команда, за підсумком першої частини чемпіонату, потрапила до «Фіналу чотирьох».

Змагатиметься у Римі

• Легкоатлетка Крістіна Поворознюк на зимовому чемпіонаті України зі спортивної ходьби серед дорослих, молоді та юніорів здобула срібну медаль.

Наша землячка пройшла дистанцію 10 км з особистим рекордом — 50,42 х в. Завдяки цьому Крістіна отримала запрошення до складу збірної України для виступу на чемпіонаті світу в столиці Італії — Римі. Світова першість відбудеться на початку травня. Крістіну Поворознюк тренує Віра Зозуля.

Кубок — у «Мурсії»

• Традиційні змагання з футзалу — Кубок пам'яті Юрія Науменка відбулися минулого тижня у фізкультурно-оздоровчому комплексі Тернополя.

Цьогоріч бажання позмагатися за трофей виявили 24 команди. У фіналі зустрілись «Мурсія» і «Вікторія». Перші святкували перемогу з рахунком 2:0. А у поєдинку за третє місце команда «Великі Бірки-Мурсія» обіграла «Поділля» — 3:2.

«Ниву» планують зробити боєздатною

АНДРІЙ ТИХИЙ, 0-97-636-12-34,
ANDRIY.TUKHNYI@GMAIL.COM

Футбольний клуб «Нива» (Тернопіль) невдовзі може розпочати виступи у чемпіонаті області та аматорській лізі. Реорганізація клубу вже розпочалась.

Нагадаємо, що наразі «Нива» (Тернопіль) близька до зняття із чемпіонату Першої професійної ліги. Команду та футболістів раніше розпустили, і більшість гравців уже працевлаштувалися в інших клубах.

Найближчий матч «Ниви» у Першій лізі повинен відбутися 26 березня. Та якщо команда не вийде на матч, її автоматично позбавлять професійного статусу. А в цьому сезоні тернопільські футболісти одного разу на гру вже не вийшли. Жовто-зелені не поїхали на календарний матч у Харків.

Утім, головний тренер «Ниви» Петро Бадло у Тернополі уже збирає новий колектив. До його складу увійдуть лише місцеві вихованці футболу.

— Ми тренуємося уже біль-

ше трьох тижнів, — каже Петро Бадло. — Заняття проходять в обласному центрі на стадіоні «Текстерно». Наразі тренування відвідують близько 20-ти футболістів. Нещодавно ми провели дві товариські зустрічі з ФК «Копичинці» та «Агро-Бізнесом» із Волочиська. У першій грі поступилися з рахунком 2:0, а з чемпіоном Хмельниччини зіграли у нульову нічию.

За словами Петра Бадло, поки що остаточно не вирішили, у якому форматі та під якою назвою

виступатиме «Нива» у новому футбольному сезоні. Фінансуватиме клуб Степан Рубай, який до останнього часу був президентом «Ниви» у Першій лізі.

— Наше завдання — створити боєздатну команду з числа тернопільських футболістів, — каже тренер «Ниви». — Якщо усі наші плани втіляться у реальність, то влітку представимо команду для участі у Другій професійній лізі. А поки що, ймовірно, будемо виступати на обласних змаганнях і в аматорській лізі.

ТИЖНЕВИК «RIA ПЛЮС»

Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «RIA плюс» №507-107 ПР, серія ТР, видане 10.08.2011 р. Державним комітетом телебачення і радіомовлення України. Засновник ТОВ «RIA Холдинг». Видавець з 2006 року - ТОВ «Видавництво «РІА»; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а

Газета є членом «Української Мережі Оголошень».

Газета є членом асоціації видавців періодичної преси України.

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

Тижневик «RIA плюс» доставляють за передплатою підприємствам Тернопільщини та провідним підприємствам України.

Безкоштовне розповсюдження друкованого ЗМІ оплачено рекламодавцем. **Реклама** позначається реєстраційним номером та друкується відмінним від основного шрифтом. Матеріали у рубриках «Новини компанії», «Шопінг», «Політична позиція» та «Прес-служби» публікуються на правах реклами. Редакція не завжди поділяє думки авторів та не несе відповідальності за тексти реклами й оголошень. Передрук матеріалів — тільки з дозволу редакції. Буквосполучення **RIA, PIA, PIA** (а також у сполученні з будь-якими словами та висловами), графічні зображення вказаного, заборонені для копіювання згідно з авторськими правами.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

м. Тернопіль, вул. Дубовецька, 16 (колишній будинок офіцерів). **Працюємо 9.00-18.00.**
Поштова адреса: 46001, м. Тернопіль, вул. Дубовецька 16.
Телефони редакції: (0352) **43-00-50, 43-00-56**
Телефони кур'єрської служби і передплати: (0352) **43-00-50, 43-00-56**
E-mail: **design@te.ria.ua**

RIA ПЛЮС — це інформаційно-видавничий центр «РІА»

Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ №.194-57Р від 12.08.2009 р

Головний редактор: Володимир Мороз, 067-307-55-58.

Верстка: Юрій Карпук.

Коректура: Ірина Чубата.

Відділ реклами: 43-00-50.

Відділ кур'єрської служби та передплати:

Лілія Павлишин, 0-95-837-87-14.

Номер набраний та зверстаний комп'ютерним центром RIA.

Віддруковано в друкарні «Прес Корпорейшн Лімітед», м. Вінниця, вул. Чехова, 12а, тел. 0-432-55-63-97.

Тираж **27541** примірників. Зам. № **161210**

БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ

ексклюзивної рекламної агенції

ТОВ «Медіа Дім РІА»:

р/р 26006000416776

код ЄДРПОУ — 34377553

в ВАТ «Укрксімбанк»,

м. Тернопіль, МФО 302429,

свід. про реєстр. плат. ПДВ

№ 100065551.

Інд. податк. номер

343775502080.

Передплатний індекс

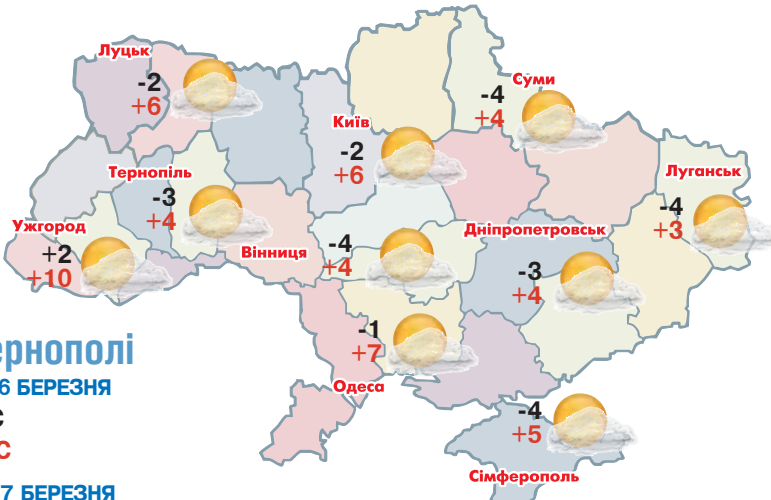
22196

Скільки платитимемо за газ

З 1 квітня тернополяни платитимуть за газ більше. Як навчитись економити та детальніше про засоби індивідуального обліку розкажуть експерти під час чату в понеділок, 21 березня. Читайте у "RIA плюс" від 23 березня

СПОНСОР ПРОГНОЗУ ПОГОДИ

Погода у Тернополі

День	Температура
СЕРЕДА, 16 БЕРЕЗНЯ	-3-1°C +2+4°C
ЧЕТВЕР, 17 БЕРЕЗНЯ	-1+1°C +4+6°C
П'ЯТНИЦЯ, 18 БЕРЕЗНЯ	+2+4°C +4+6°C
СУБОТА, 19 БЕРЕЗНЯ	-3-1°C -1+1°C
НЕДІЛЯ, 20 БЕРЕЗНЯ	-3-1°C +2+4°C

Склад МЕБЛІВ та МАТРАЦІВ ШАФИ-КУПЕ
www.nashi-mebli.com.ua
вул. Живова, 41
НАШІ МЕБЛІ (096) 276-14-40

24 БЕРЕЗНЯ | АКТОВА ЗАЛА ТНПУ

СТУДМІС ТНПУ 2016

СПЕЦІАЛЬНІ ГОСТІ:
Ведучий: Василь Яскевич
КВН команда "Ляпас"
Театр "Metanoia"
Dance Show "Flawless"
Квартет-проект "Джорджія"
Cover Band "Ангітурки"

КРЕДИТ ДО 800 000 ГРН.

навіть при наявності декількох діючих кредитів, просрочок та неофіційного працевлаштування

СПОЖИВЧІ, ІПОТЕЧНІ, АВТОКРЕДИТИ

М. ТЕРНОПІЛЬ, ВУЛ. МЕДОВА, 18

т.: 068-60-53-403

АНЕКДОТИ

Випивають двоє друзів. Один скаржиться:
— Коли приходжу додому п'яним, дружина качалкою б'ється.
Другий:
— А ти каструлю на голову одягни. Наступного дня той, хто дав пораду, цікавиться:
— Ну як, спробував?
— Ага, класно! Уявляєш, дружина в цій каструлі нічогосінько не бачить!

Шалено рада за свого чоловіка — він так вдало одружився.

О 4.00 ночі дзвінок у двері. Чоловік відчиняє, на порозі — п'яна дружина у порваних колготах й одному чобітку. Чоловік: «Ти думаєш, я тебе в такому вигляді додому пуцую?».
Дружина: «Дуже треба, я за гітарою!».

— Кохана, скільки тобі треба часу, щоб вийти з дому через двадцять хвилин? — запитав чоловік за три години до початку вистави.

— Давай поцілуємося, мила!
— Ні! Моя мама проти поцілунків.
— Але я не збирався цілувати твою маму.

— Твій чоловік жайворонок чи сова?
— Ведмідь! Рано лягає, пізно встає і ще все одно почуватється невиспаним.

Проект громадського контролю працівників Національної поліції України

control-police.org.ua

(0352) 404 007, (067) 76 11 0 11

Масш факти корупції, злочинних дій, недобросовісних вчинків з боку колишніх міліціонерів, а нині поліцейських?

НЕ МОВЧИ! ПОВІДОМ АТЕСТАЦІЙНУ КОМІСІЮ!

Правоохоронців, які не пройдуть переатестацію ЗВІЛЬНЯТЬ!

Індивідуальний прийом веде легендарна ГАННА

Багато років Ганна пропускає чужий біль через своє серце, змінює долі людей, дарує їм щастя. Ганна захистить від біди і несприятливих подій та вчинків. Якщо ваші кохання, благополуччя, бізнес чи сімейні узи під загрозою, вона допоможе вам все владнати. Ганна виводить з пригнічення, коригує карму, позбавляє від впливу чорної магії, звільнить вас від всіх видів причини, навроків, чаклунства, переляку, родового прокляття, «віночка безшлюбності».

Ганна чекає вас з 10.00 до 13.00 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31 березня, 1, 2, 3 квітня за адресою:
м. Тернопіль, вул. І. Франка, 5 (навпроти кінотеатру ім. І.Франка).
Можна придбати методичні посібники, амулети, фотографії.

Гороскоп

ОВЕН
Настав час рухатися вперед. Не бійтеся змін чи повернення до минулого. Саме час для примирення і відновлення стосунків. Ймовірна поява впливового покровителя.

ТЕЛЕЦЬ
Зірки обіцяють багато поїздок і контактів. Доведеться розраховувати на власні сили. До середи ви наберете хороший робочий темп, постарайтеся не збиватися з нього.

БЛИЗНЮКИ
Відкладіть серйозні справи на потім, вирішуйте особисті проблеми. Кохана людина порадує вас успіхами в професійній сфері. Саме час будувати плани на майбутнє.

РАК
Ваша праця на роботі почне давати плоди, ваш авторитет на високому рівні, оточуючі прислухаються до вас. Не зазнавайтеся, бо можливий конфлікт із начальством.

ЛЕВ
Доведеться розраховувати на свої сили і швидко змінювати плани. Ймовірні інтриги. Зважайте на партнерів, не ставте свої амбіції на чільне місце. Займіться здоров'ям.

ДІВА
Буде листування з діловими партнерами, зустрічі з важливими людьми, поїздки. Четвер може стати одним із найважчих днів. Постарайтеся приділити увагу своєму дому.

ТЕРЕЗИ
На роботі виникнуть дрібні неприємності. Цінуюте і поважайте свою працю, інакше вам сядуть на шию, давши зрозуміти, що ви погано справляєтеся зі своїми обов'язками.

СКОРПІОН
Змініться на краще ваше матеріальне становище. Будьте розсудливі, менше говоріть і зберігайте таємниці. Буде шанс розібратися з проблемами і вийти на новий рівень.

СТРІЛЕЦЬ
Ви — творець свого щастя, не пропустіть цей шанс. Поставте собі мету і прагніть до її досягнення. У вихідні зробіть приємний сюрприз близьким людям.

КОЗЕРІГ
Подолати перешкоди дозволять душевний спокій, впевненість у правильно обраному напрямку і власних силах. У ділових питаннях не довіряйте всім.

ВОДОЛІЙ
Ваші навички і досвід будуть корисні колегам, легко завоюєте повагу начальства. Але для цього доведеться дуже багато працювати в різних сферах.

РИБИ
Тримайтеся подалі від авантюр, пов'язаних з легким збагаченням і азартними іграми. Вдалий час для професійного росту. Не сидіть, склавши руки, — багато досягнете.

ТАКСІ ШАНС

42-08-08, 43-08-08, 44-08-08

Таксі ШАНС замовляй Газету RIA плюс читай!

Щосереди читайте свіжий примірник газети «RIA плюс» під час поїздки на таксі «Шанс»